

ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

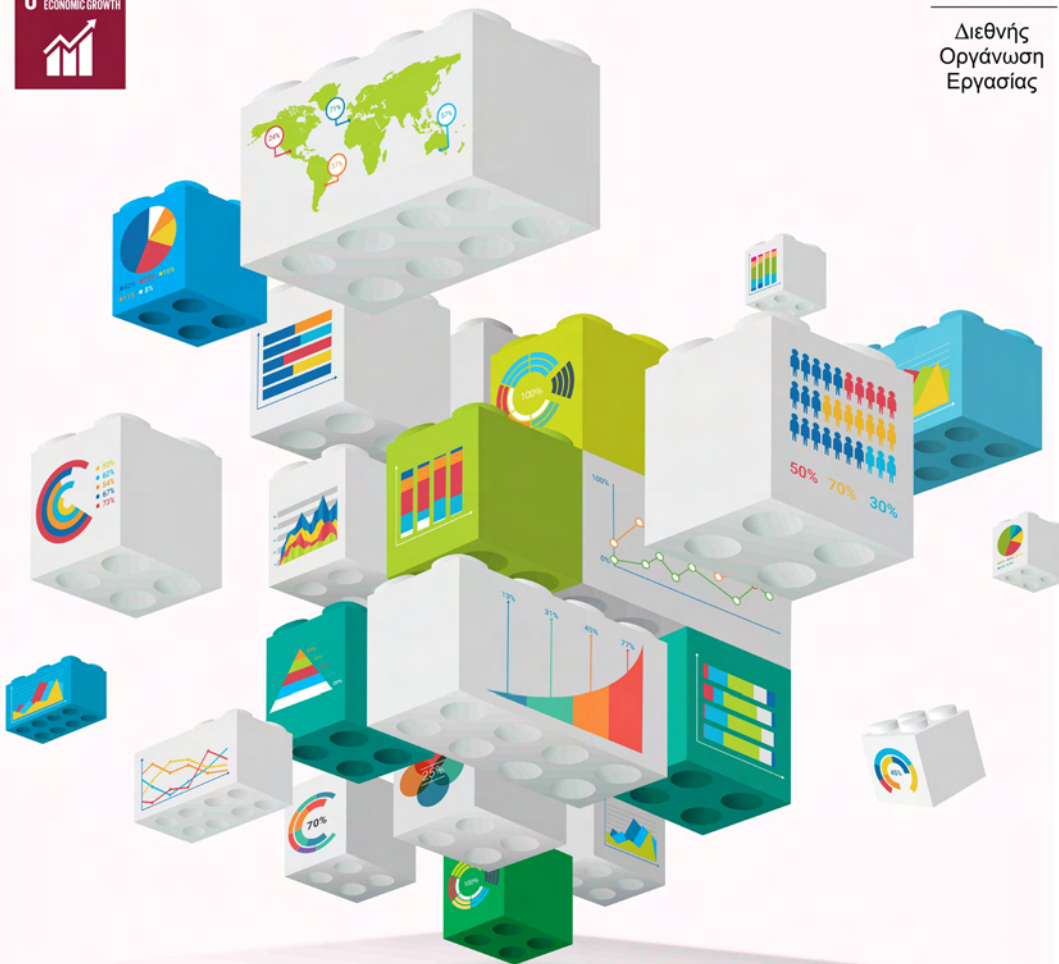
ΤΕΥΧΟΣ 70

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2017

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διεθνής
Οργάνωση
Εργασίας

ΣΥΝΕΧΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΙΑ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ
ΣΤΟΧΟΥ 8 "ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017

www.ilo.org/safeday

- Επαγγελματική ασφάλεια και υγεία στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση: η περίπτωση του Πανεπιστημίου Πατρών
- Εκτίμηση της Επικινδυνότητας στα Τεχνικά Έργα με Χρήση Ποσοτικών Τεχνικών και Στατιστικών Στοιχείων Ατυχημάτων
- Πυξίδα: Πρόληψη των πτώσεων από χαμηλά ύψη
- Πρόταση των κοινωνικών εταιρών για την εθνική στρατηγική για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία (2016-2020)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Editorial	3
Τα νέα του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε	
• 28η Απριλίου - Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία. Οι δράσεις του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.	4
• Ημερίδα με θέμα «Υγεία και Ασφάλεια στις Γεωπονικές Επιστήμες».....	5
• Συμμετοχή του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. σε σεμινάριο του Πανεπιστημίου Πατρών.....	6
• 3η ημερίδα με θέμα "Υγεία και ασφάλεια στα ερευνητικά εργαστήρια" στα Ιωάννινα - Ελληνικό Δίκτυο Εργαστηρίων για την Ασφάλεια (Safe Hellas).....	7
• Σεμινάρια ΥΑΕ στον Δήμο Αθηναίων.....	8
• 4η συνάντηση του Δικτύου Τεχνικών Ασφάλειας Μεγάλων Επιχειρήσεων Θεσσαλίας.....	9
• 6η συνάντηση του Δικτύου Τεχνικών Ασφάλειας Μεγάλων Επιχειρήσεων Κεντρικής Μακεδονίας (SAFENG).....	9
• Ημερίδα με θέμα «Μέσα Ατομικής Προστασίας. Οι νομοθετικές αλλαγές».....	9
Άρθρα	
• Επαγγελματική ασφάλεια και υγεία στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση: η περίπτωση του Πανεπιστημίου Πατρών. Του Γ. Α. Θωμόπουλου.....	11
• Εκτίμηση της Επικινδυνότητας στα Τεχνικά Έργα με Χρήση Ποσοτικών Τεχνικών και Στατιστικών Στοιχείων Ατυχημάτων. Των Π. Θ. Βρούντα και Π. Κ. Μαρχαβίλα.....	16
Πυξίδα	
• Πρόληψη των πτώσεων από χαμηλά ύψη. Του Α. Ραντίν.....	19
Πρόταση των κοινωνικών εταιρών για την εθνική στρατηγική για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία (2016-2020)	21
Λόγος και Εικόνα	
• Οι μαθητευόμενοι κατά τον ύστερο μεσαίωνα. Επιμέλεια: Σ. Δοντάς.....	34
Διεθνές Περισκόπιο	
• «A+A 2017» στο Ντύσσελτορφ: Η μεγαλύτερη έκθεση στον κόσμο σε θέματα ΥΑΕ.....	35
Επικαιρότητα	
• ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ από τον ΣΕΙΣΜΟ! Επιμέλεια: Ε. Γεωργιάδου.....	35
• ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ από τον ΚΑΥΣΩΝΑ.....	36
Εκδηλώσεις	
• Ημερίδα στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία 2017 στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας.....	36
• 1η Ημερίδα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης 2017 με θέμα «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας για όλες τις ηλικίες».....	37
• 4ο Συνέδριο Υγείας και Ασφάλειας από την Boussias Communications.....	38
• Ημερίδα με θέμα «Ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι στην εργασία» στο δημαρχείο της Κηφισιάς.....	39
• Ημερίδα για την ΥΑΕ στο Πολεμικό Μουσείο.....	39
Νομοθετικές εξελίξεις Επιμέλεια: Α. Δαΐκου.....	40
Συνέδρια - Ημερίδες - Εκθέσεις Επιμέλεια: Κ. Καψάλη ..	42
Βιβλιογραφία & Χρήσιμες διασυνδέσεις	
• Συντήρηση Υποσταθμών Μέσης Τάσης. Επιμέλεια: Φ. Θωμά-δάκη.....	45
Βιβλιοπαρουσίαση	
• Occupational safety and health in 2040: Four scenarios. Επιμέλεια: Σ. Δοντάς.....	46
Εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιούνται από το Κ.Ε.Κ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.	47

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τηλ.: 210 8200100

Φαξ: 210 8200222

E-mail: periodical@elinyae.gr

Διεύθυνση στο διαδίκτυο: <http://www.elinyae.gr>

Ταχ. διεύθυνση: Λιοσίων 143 και Θειραίου 6,
104 45 Αθήνα

ISSN: 1108-5916

Ιδιοκτήτης

Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής
και Ασφάλειας της Εργασίας

Εκδότης

Αλέξανδρος Κομίνης

Συντακτική Επιτροπή

Μηνάς Αναλυτής, Εύη Γεωργιάδου, Σπύρος Δοντάς, Σπύρος Δρίβας,
Εβίτα Καταγή, Κωνσταντίνα Καψάλη, Δήμητρα Πινότσου

Δ.Σ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Πρόεδρος: Αλέξανδρος Κομίνης

Αντιπρόεδροι: Ιωάννης Αδαμάκης, Ειρήνη Μπαρδάνη

Μέλη: Θεόδωρος Δέδες, Γεώργιος Ιωαννίδης,

Ανδρέας Κορέτζελος, Αντώνιος Μέγγουλης, Χρήστος Παπάζογλου,
Σωτήριος Παπαμιχαήλ

Επιμέλεια κειμένων, γραφιστική επιμέλεια και ηλεκτρονική
σελιδοποίηση έκδοσης: Εβίτα Καταγή, Τομέας Υποστηρικτικών
Υπηρεσιών ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Οι απόψεις και οι αναλύσεις των άρθρων
και των επιστολών δεν εκφράζουν απαραίτητα τις
θέσεις του περιοδικού.

Δεν επιτρέπεται η αναπαραγωγή μέρους
ή όλου του εντύπου, με οποιονδήποτε τρόπο,
χωρίς αναφορά της πηγής.

Editorial

Φίλες και φίλοι,

Φαίνεται ότι όσο η κρίση παραμένει πανταχού παρούσα στη χώρα μας τόσο το ενδιαφέρον των πολιτών για θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας αυξάνεται.

Αυτό αποδεικνύεται από μια σειρά επιτυχημένων ημερίδων και εκδηλώσεων που υλοποίησε το Ινστιτούτο μας, τις οποίες πλήθος κόσμου παρακολούθησε με μεγάλο ενδιαφέρον.

Η συμμετοχή του κόσμου ήταν εντυπωσιακή και αναπτύχθηκε γόνιμος προβληματισμός και εποικοδομητικός διάλογος δείχνοντας ότι ο ρόλος και η σημασία της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία σε καιρό κρίσης, δεν υποτιμούνται. Τουναντίον, αναδεικνύεται έτσι η καθοριστική σημασία της για τη δημιουργία ενός φιλικού εργασιακού περιβάλλοντος όπου εργαζόμενοι και εργοδότες παράγουν και δημιουργούν.

Σημαντικότερη υπήρξε επίσης, για άλλη μια φορά, η παρουσία του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. κατά τη διάρκεια της Παγκόσμιας Ημέρας για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία. Βίντεο που δημιουργήθηκαν από το Ινστιτούτο μας, τα οποία προβλήθηκαν από τις οθόνες των σταθμών, ενημέρωναν τους επιβάτες του Μετρό για σχετικά θέματα.

Ως ο μοναδικός φορέας των κοινωνικών εταιρών για θέματα Υγείας και Ασφάλειας και κατόπιν αιτήματός τους, το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. διαμόρφωσε τεκμηριωμένη πρόταση εθνικής στρατηγικής για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία για την περίοδο 2016-2020.

Η πρόταση του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. έγινε αποδεκτή από όλους τους κοινωνικούς εταίρους και συμπεριλήφθηκε ως αναπόσπαστο μέρος στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας για το έτος 2017, η οποία υπογράφηκε στις 30 Μαρτίου 2017.

Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. καλείται, λοιπόν, να υλοποιήσει μια σειρά δράσεων όπως αυτές αναφέρονται στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής 2016-2020, έργο φιλόδοξο και απαιτητικό που, όμως, είμαστε βέβαιοι ότι ο φορέας μας με τη μακρόχρονη εμπειρία και τεχνογνωσία που έχει με το savoir faire των εξειδικευμένων στελεχών του, θα φέρει εις πέρας με επιτυχία για άλλη μια φορά το έργο που του ανέθεσαν οι συνιδρυτές κοινωνικοί εταίροι, τους οποίους από τη θέση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ευχαριστώ θερμά.

Αλέξανδρος Κορίνης

τα νέα
ΤΟΥ

ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

28η Απριλίου - Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία. Οι δράσεις του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Το 2003, η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (Δ.Ο.Ε) καθιέρωσε την 28η Απριλίου ως Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία με στόχο να προωθήσει, σε παγκόσμιο επίπεδο, την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

Το **ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.**, ως ο φορέας των κοινωνικών εταιριών για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία (ΥΑΕ) στη χώρα μας, κάθε χρόνο συμμετέχει ενεργά στον εορτασμό.

Η φετινή Ημέρα εστίαζε στην ανάγκη της συνεχούς βελτίωσης των διαδικασιών συλλογής και διαχείρισης των δεδομένων για την ΥΑΕ.

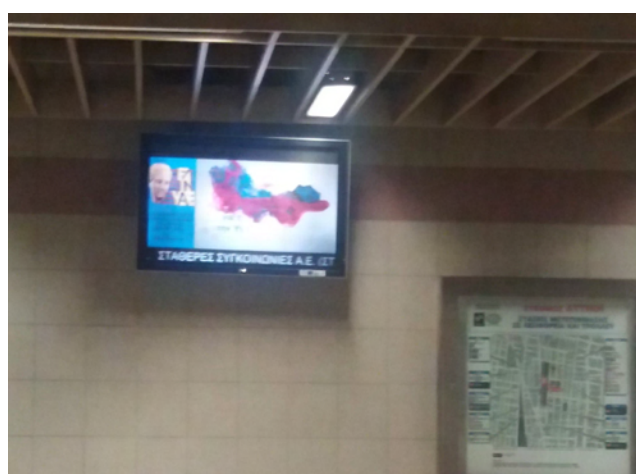
Η αξιοπιστία και η συνεχής συλλογή δεδομένων συμβάλλει στην πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και την καλύτερη διαχείρισή τους. Η προσπάθεια αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της επίτευξης του στόχου 8 «αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη» της Ατζέντας «Αειφόρος ανάπτυξη 2030» των Ηνωμένων Εθνών και ειδικότερα της παραγράφου 8.8 που αφορά στην «προστασία των εργατικών δικαιωμάτων και την προώθηση ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος για όλους τους εργαζόμενους, συμπεριλαμβανομένων και των μεταναστών, ειδικά των μεταναστριών, καθώς και εκείνων που εργάζονται σε επισφαλή εργασία».

Φέτος, το **ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.** για τον εορτασμό της Ημέρας πραγματοποίησε τις παρακάτω δράσεις:

- Μετέφρασε και προσαρμοσε στα Ελληνικά την αφίσα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και την ανήρτησε στον ιστότοπό του.
- Δημιούργησε θεματικά βίντεο, τα οποία προβλήθηκαν στις οθόνες του Μετρό και του ΗΣΑΠ, στα κοινωνικά δίκτυα και στον ιστότοπο του Ινστιτούτου από τις 25 - 28 Απριλίου.
- Διοργάνωσε ημερίδα σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών με θέμα την υγεία και την ασφάλεια στις γεωπονικές επιστήμες.
- Παραγματοποίησε δράση ενημέρωσης κοινού (διάθεση εκδόσεων, προβολή βίντεο) από 26 - 28 Απριλίου στη βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου στην Αθήνα.
- Συμμετείχε με εισηγητές σε εκδηλώσεις που διοργάνωσαν άλλοι φορείς στο πλαίσιο του εορτασμού (περισσότερα στην επικαιρότητα).

Από τη δράση στη βιβλιοθήκη του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Το βίντεο του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. στις οθόνες του μετρό.

Ημερίδα με θέμα «Υγεία και Ασφάλεια στις Γεωπονικές Επιστήμες»

Στις **28 Απριλίου**, Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, το **ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.** διοργάνωσε ημερίδα με θέμα: «**Υγεία και Ασφάλεια στις Γεωπονικές Επιστήμες**». Η διοργάνωση έγινε σε συνεργασία με το **Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών** και η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Συνεδριακό Αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου.

Στους παρευρισκόμενους απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρύτανης Γ.Π.Α., **Καθ. Γεώργιος Παπαδούλης** και ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., **κος Αλέξανδρος Κομίνης**.

Ο Πρύτανης Γ.Π.Α., Καθ. Γ. Παπαδούλης, απευθύνει χαιρετισμό.

Τα θέματα που παρουσιάστηκαν ήταν:

- «**Γενικές αρχές για την εκτίμηση και πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου**», **Εύη Γεωργιάδου**, Δρ. Χημικός Μηχανικός, (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.).
- «**Ζητήματα ασφάλειας σε εργαστηριακούς χώρους**», **Ελευθέριος Αδαμάκης**, Ναυπηγός Μηχανολόγος Μηχανικός, ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.
- «**Ασφάλεια και υγιεινή στη μελισσοκομία και τη σπηροτροφία**», **Πασχάλης Χαριζάνης**, Καθηγητής, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής, Εργαστήριο Σπηροτροφίας & Μελισσοκομίας, Γ.Π.Α.
- «**Εργασία στην ύπαιθρο**», **Σπύρος Δρίβας**, Ιατρός

Ο Καθηγητής Π. Χαριζάνης.

Εργασίας, Υπ. Κέντρου Υγείας - Υγιεινής της Εργασίας, ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

- «**Εργονομικοί παράγοντες στα εργαστήρια του Γεωπονικού Πανεπιστημίου**». **Θεώνη**

Ο Πρόεδρος Δ.Σ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., κος Α. Κομίνης, απευθύνει χαιρετισμό.

Κουκουλάκη, Τοπογράφος Μηχανικός - Εργονόμος PhD, Eur. Erg., Υπ. Κέντρου Ασφάλειας της Εργασίας, ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

- «**Χημικοί κίνδυνοι στα ερευνητικά εργαστήρια**», **Σπύρος Δοντάς**, Δρ. Χημικός, Υπεύθυνος Εργαστηρίου Βιοχημείας -Τοξικολογίας ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Το δεύτερο μέρος της ημερίδας αποτέλεσαν δύο **διαδραστικές ενότητες: α) Εργαστήριο Σπηροτροφίας & Μελισσοκομίας (Μορεώνας)** και **β) Εργαστήριο Γενικής Χημείας**.

Στην πρώτη ο **κος Δημήτριος Λαζαράκης**, ΕΔΙΠ, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής, Εργαστήριο Σπηροτροφίας & Μελισσοκομίας, Γ.Π.Α. ανέπτυξε το θέμα: «**Ασφαλής χρήση αγροτικών μηχανημάτων**» ξεναγώντας παράλληλα τους επισκέπτες στο εργαστήριο σπηροτροφίας και μελισσοκομίας.

Ο κος Δ. Λαζαράκης κατά την ξενάγηση στο εργαστήριο σπηροτροφίας.

τα νέα
ΤΟΥ

ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Κατά την ξενάγηση στον μορεώνα.

Η Καθ. Β. Κωνσταντίνου - Κόκοτου μιλά για την εκτίμηση του κινδύνου στο εργαστήριο χημείας.

Το θέμα της δεύτερης ενότητας ήταν «**Εκτίμηση του κινδύνου σε εργαστήριο χημείας**». Το θέμα ανέπτυξαν οι: **Καθηγήτρια Βιοηέττα Κωνσταντίνου - Κόκοτου**, από το Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου, Εργαστήριο Γενικής Χημείας του Γ.Π.Α., ο **Δρ. Σπύρος Δο-**

ντάς, Χημικός, Υπεύθυνος Εργαστηρίου Βιοχημείας - Τοξικολογίας του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. και η **κα Σοφία Κωνσταντοπούλου**, MSc, Μηχανικός Περιβάλλοντος, PhdC Ιατρικής Σχολής Αθηνών από το Εργαστήριο Βιομηχανικής Υγιεινής και Περιβάλλοντος του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Συμμετοχή του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. σε σεμινάριο του Πανεπιστημίου Πατρών

Στις **24 Απριλίου** το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. συμμετείχε σε σεμινάριο με θέμα την υγεία και την ασφάλεια, το οποίο διοργάνωσε το **Πανεπιστήμιο Πατρών** για όλους τους πρωτοετείς μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες των σχολών του.

Το Ινστιτούτο εκπροσωπήθηκε από τις κ.κ. **Π. Πανούση**, Μηχανολόγο Μηχανικό, Msc, και **Θ. Κουκουλάκη**, Τοπο-

γράφο Μηχανικό, Εργονόμο, Phd, οι οποίες ανέπτυξαν τα θέματα «**Μέσα Ατομικής Προστασίας - Σήμανση ΥΑΕ χώρων εργασίας**» και «**Κτιριολογικές απαιτήσεις και υποδομές χώρων εργασίας, Εργονομία χώρων εργασίας και εξοπλισμού**» αντίστοιχα.

3η ημερίδα με θέμα "Υγεία και ασφάλεια στα ερευνητικά εργαστήρια" στα Ιωάννινα - Ελληνικό Δίκτυο Εργαστηρίων για την Ασφάλεια (Safe Hellab).

Με πολύ μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στις **30 Μαΐου** η 3η κατά σειρά ημερίδα με θέμα **την υγεία και την ασφάλεια στα ερευνητικά εργαστήρια**. Η ημερίδα τέλεσε υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και διοργανώθηκε από το **ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.** και το **Ε.Ι. Παστέρ**, σε συνεργασία με το **Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων**.

Στην εκδήλωση χαιρετισμό απηύθυναν ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, **κος Γ. Καψάλης**, ο Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., **κος Α. Κομίνης** και εκ μέρους της Διοίκησης του Ε.Ι. Παστέρ, η Προϊσταμένη του Τμήματος Διοίκησης, **κα Χρ. Οικονομοπούλου**. Στη συνέχεια, ο **κος Τ. Αημπάνης**, Αναπληρωτής Πρύτανης, καθηγητής του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, παρουσίασε τη δράση του Πανεπιστημίου σχετικά με τη Διαχείριση Εργαστηριακών Αποβλήτων.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., κος Α. Κομίνης.

Στο πρώτο μέρος της ημερίδας, πραγματοποιήθηκαν **εισηγήσεις που αφορούσαν στους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια στα εργαστήρια**. Αναλυτικότερα, παρουσιάστηκε **το γενικό πλαίσιο για τον επαγγελματικό κίνδυνο και οι κίνδυνοι για την ασφάλεια στην εργασία (κα Κ. Ζορμπά, Μεταλλειολόγος Μηχανικός, Υπεύθυνη του Παραρτήματος Ιωαννίνων του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.), οι κίνδυνοι από βιολογικούς παράγοντες (Δρ. Αθ. Κακανάς, Ε.Ι. Παστέρ), οι κίνδυνοι από χημικούς παράγοντες (Δρ. Σ. Δοντάς, Χημικός, ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) και οι εργονομικοί παράγοντες κινδύνου (Δρ. Θ. Κουκουλάκη, Τοπογράφος Μηχανικός, Εργονόμος, ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)**.

Στο δεύτερο μέρος, παρουσιάστηκαν **εισηγήσεις σχετικά με την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών σε ερευνητικά εργαστήρια και σε εργαστήρια αυτοελέγχων και εφαρμοσμένης βιομηχανικής έρευνας**. Συγκεκριμένα, παρουσιάστηκαν εισηγήσεις από το Ε.Ι. Παστέρ (**Δρ. Χρ. Οικονομοπούλου**), από το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (**Μ. Λέκκα, Τ. Νούλη, Χρ. Πιπερίδου**) και από τον Αγροτικό Πτηνοτροφικό Συνεταιρισμό Ιωαννίνων «Η ΠΙΝΔΟΣ» (**Απ. Πατσιάς**).

Από τις ημερίδες που έχουν πραγματοποιηθεί έως σήμερα και τις εμπειρίες που έχουν ανταλλαγεί αναδεικνύονται

οι ακόλουθες προτεραιότητες:

- Η σημασία της **πρόληψης των κινδύνων** στα ερευνητικά εργαστήρια, κινδύνων που απειλούν την υγεία και την ακεραιότητα των εργαζομένων, των φοιτητών - σπουδαστών, του ευρύτερου κοινού, των επισκεπτών κ.λπ.

- Η αναγκαιότητα **να διερευνηθεί η σημερινή κατάσταση** στα ερευνητικά εργαστήρια της χώρας όσον αφορά στα θέματα υγείας και ασφάλειας, καθώς και **να προωθηθεί η έρευνα** στους σχετικούς τομείς, ώστε να καθοριστούν προτεραιότητες παρεμβάσεων.

- Η αναγκαιότητα **να γίνουν επειγόντως παρεμβάσεις** για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σήμερα τα ερευνητικά κέντρα και τα εκπαιδευτικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της νομοθεσίας και των κανονισμών για την υγεία και την ασφάλεια.

- Η αναγκαιότητα **να αναβαθμιστεί η πληροφόρηση** των εμπλεκόμενων μέσα από οδηγούς νομοθεσίας, καλές πρακτικές, φυλλάδια κ.λπ. και να αξιοποιηθεί το διαδίκτυο και οι νέες τεχνολογίες για τη διάχυση της σχετικής πληροφόρησης.

- Η αναγκαιότητα **να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν στοχευμένα προγράμματα εκπαίδευσης** όλων των εμπλεκόμενων, ανάλογα με τη φύση των κινδύνων σε κάθε εργαστήριο.

- Η σημασία του **συντονισμού** των φορέων και των εργαζομένων στα ερευνητικά εργαστήρια, για την ανταλλαγή πληροφοριών και καλών πρακτικών.

Στην ημερίδα ανακοινώθηκε από τον **Δρ Σ. Δοντά**, η δημιουργία του **Ελληνικού Δικτύου Εργαστηρίων για την Ασφάλεια (Safe Hellab)**. Τον συντονισμό του Δικτύου, θα αναλάβει το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., ως ο φορέας των κοινωνικών εταιριών για την έρευνα, την πληροφόρηση και την εκπαίδευση για τα θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία στη χώρα μας.

Η δημιουργία και η λειτουργία του Ελληνικού Δικτύου Εργαστηρίων για την Ασφάλεια (Safe Hellab) στοχεύει στην προώθηση των παραπάνω προτεραιοτήτων.

τα νέα
ΤΟΥ

ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Η καθ. κα Μ. Λέκκα από το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ο Δρ Σ. Δοντάς ανακοινώνει τη δημιουργία του Ελληνικού Δικτύου Εργαστηρίων για την Ασφάλεια (Safe Hellab).

Το κατόλιστο Συνεδριακό Κέντρο Κάρολος Παπούλιας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Η ομάδα που εργάστηκε για τη διοργάνωση της ημερίδας.

Σεμινάρια ΥΑΕ στον Δήμο Αθηναίων

Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., στο πλαίσιο της συνεργασίας του με τον Δ. Αθηναίων, υλοποιεί κύκλο σεμιναρίων για θέματα ΥΑΕ στον κλάδο της καθαριότητας.

Ήδη έχουν ολοκληρωθεί 5 σεμινάρια που απευθύνονται σε οδοκαθαριστές και εργαζόμενους σε απορριμματοφόρα με θέματα σχετικά με την ασφάλεια, εργονομία, τους χημικούς και βιολογικούς παράγοντες στην εργασία κ.ά.

Η εισηγήτρια του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., κα Α. Δαϊκού, κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

4η συνάντηση του Δικτύου Τεχνικών Ασφάλειας Μεγάλων Επιχειρήσεων Θεσσαλίας

Στις **26 Απριλίου** πραγματοποιήθηκε η **4η συνάντηση του Δικτύου Τεχνικών Ασφάλειας Μεγάλων Επιχειρήσεων Θεσσαλίας**. Η συνάντηση είχε ως θέμα την υγεία και την ασφάλεια σε εργασίες συντήρησης. Παρουσιάστηκε εισήγηση από τον **κο Ν. Παπαϊωάννου**, ηλεκτρολόγο μηχανικό και τεχνικό ασφαλείας σε βιομηχανική μονάδα της Μαγνησίας. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών των συμμετεχόντων.

6η συνάντηση του Δικτύου Τεχνικών Ασφάλειας Μεγάλων Επιχειρήσεων Κεντρικής Μακεδονίας (SAFENG)

Στις **5 Μαΐου**, στις εγκαταστάσεις της KLEEMANN στο Κιθκίς, πραγματοποιήθηκε η **6η συνάντηση του Δικτύου Τεχνικών Ασφάλειας SAFENG**. Τα θέματα που συζητήθηκαν ήταν:

- Διαχείριση ΜΑΠ. Παρουσιάστηκε το ολοκληρωμένο σύστημα επιλογής και χρήσης ΜΑΠ της KLEEMANN από τον **κο Α. Παπαδόπουλο**.
- Πυροπροστασία. Παρουσιάστηκε από τον **κο Σ. Ταβλίκο** η περίπτωση της ανοικοδόμησης των εγκαταστάσεων της ΚΡΙΚΡΙ μετά την καταστροφική πυρκαγιά.

Το SAFENG είναι ένα υποστηριζόμενο από το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. δίκτυο τεχνικών ασφαλείας μεγάλων επιχειρήσεων της Κεντρικής Μακεδονίας για την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών σε θέματα ΥΑΕ. Συμμετέχουν τεχνικοί ασφαλείας των επιχειρήσεων: JP AVAX, ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΪΑ, ALUMIL, ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ, ΗΒ BODY, ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ, ΕΛΠΕ, ΕΡΛΙΚΟΝ, ISOMAT, KLEEMANN, ΚΡΙ-ΚΡΙ, LAFARGE, ΜΕΒΓΑΛ, ΟΛΘ, ΤΙΤΑΝ, ΤΟΣΟΗ HELLAS, SELECT, ΣΙΔΕΝΟΡ, FIBRAN, ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ημερίδα με θέμα «Μέσα Ατομικής Προστασίας. Οι νομοθετικές αλλαγές»

Με πολύ μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στις **8 Ιουνίου** ημερίδα με θέμα **τις νομοθετικές αλλαγές στα μέσα ατομικής προστασίας**. Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στο κτήριο του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. στην Αθήνα και την παρακολούθησε πλήθος επαγγελματιών, τόσο από τον χώρο των μέσων ατομικής προστασίας όσο και από τον χώρο των επιχειρήσεων.

Κατά την έναρξη της ημερίδας χαιρετισμό απηύθυνε ο **Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., κος Αλέξανδρος Κομίνης**, ο οποίος ανέφερε ότι παρότι τα μέσα ατομικής προστασίας είναι η τελευταία γραμμή άμυνας στην πυραμίδα της πρόληψης, πληροφορίες για σχετικές νομοθετικές αλλαγές και εξελίξεις είναι ιδιαίτερα χρήσιμες.

Στην ημερίδα, την οποία συντόνιζε ο **Δρ. Σ. Δοντάς**,

Ο Πρόεδρος Δ.Σ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., κος Α. Κομίνης, απευθύνει χαιρετισμό.

τα νέα
ΤΟΥ

ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Χημικός (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.), πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω εισηγήσεις:

- «Ο νέος ευρωπαϊκός κανονισμός για τα Μέσα Ατομικής Προστασίας», Dr. Michael Thierbach, KAN (Commission for Occupational Health and Safety and Standardization)
- «Μέσα Ατομικής Προστασίας και εποπτεία της αγοράς στην Ελλάδα» - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2016/425 σχετικά με τα Μέσα Ατομικής Προστασίας και την κατάργηση της οδηγίας 89/686 ΕΟΚ, Δρ. Λ. Γουργιώτης, Διεύθυνση Τεχνικής Βιομηχανικής Νομοθεσίας / Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
- «Η εμπειρία του Σ.ΕΠ.Ε. από την εφαρμογή της νομοθεσίας για τη χρήση των ΜΑΠ», Α. Γκλαβίνη, Πολιτικός Μηχανικός, MSc, Προϊστάμενος Τμήματος Συντονισμού Επιθεώρησης ΑΥΕ, Περιφερειακή

Διεύθυνση Επιθεώρησης ΑΥΕ Πειραιώς-Δυτικής Αττικής-Αιγαίου

- «Η χρήση των ΜΑΠ: Δεδομένα από τις μελέτες του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.», Dr. Θ. Κουρούνης, Τοπογράφος Μηχανικός, Εργονόμο, Eur.Erg, Υπ. Κέντρου Ασφάλειας ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Στο δεύτερο μέρος της ημερίδας ο κος Θ. Κουρούνης, Χημικός Μηχανικός από την εταιρεία 3M, αφού παρουσίασε τη σημασία της επιβεβαίωσης της σωστής εφαρμογής των Μέσων Προστασίας, συνέχισε με την «Πρακτική άσκηση: επιβεβαίωση εφαρμογής για Μέσα Προστασίας Αναπνοής, Ακοής, και Ματιών».

Η ημερίδα έκλεισε με ερωτήσεις και τοποθετήσεις από τους παρευρισκόμενους και τονίστηκε η σημασία της επιλογής αξιόπιστων μέσων ατομικής προστασίας και της ορθής εφαρμογής τους.

Ο Δρ. Α. Γουργιώτης.

Ο κος Α. Γκλαβίνης.

Ο κος Θ. Κουρούνης κατά την πρακτική άσκηση.

Η κατάμεστη αίθουσα στο κτήριο του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Ο Dr. M. Thierbach σε ζωντανή σύνδεση.

Επαγγελματική ασφάλεια και υγεία στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση: η περίπτωση του Πανεπιστημίου Πατρών

Του Γεωργίου Α. Θωμόπουλου*

Περίληψη

Το Πανεπιστήμιο Πατρών την τελευταία δεκαετία πρωτοπορεί στον τομέα της εργασιακής υγείας και ασφάλειας. Έχει δημιουργήσει δομές, πολιτικές και πρακτικές στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας στην προσπάθεια να υλοποιήσει ένα υγιές και ασφαλές περιβάλλον εργασίας, εκπαίδευσης και έρευνας. Στο παρόν παρουσιάζονται οι ιδιαιτερότητες που υπάρχουν σε ένα πανεπιστημιακό περιβάλλον στο τομέα της Υγείας και της Ασφάλειας και οι δράσεις που έχει αναλάβει το Πανεπιστήμιο Πατρών για να τις αντιμετωπίσει.

Εισαγωγή

Το Πανεπιστήμιο είναι ένας χώρος στον οποίο καθημερινά και για πολλές ώρες συνυπάρχουν εργαζόμενοι (διοικητικό, διδακτικό, τεχνικό προσωπικό), ερευνητές (υποψήφιοι διδάκτορες, μεταπτυχιακοί φοιτητές, μεταδιδακτορικοί) και φοιτητές. Οι διαφορετικές αυτές ομάδες ανθρώπων, κάθε μία με τα δικά της χαρακτηριστικά, αντιμετωπίζουν ένα κοινό θέμα: την υγεία και την ασφάλεια στους χώρους εργασίας, εκπαίδευσης και έρευνας.

Μία σημαντική ιδιαιτερότητα των Πανεπιστημίων, σε σχέση με τους υπόλοιπους χώρους εργασίας, είναι η συνύπαρξη πολλών παραγόντων που αφορούν στην υγεία και την ασφάλεια: ένα Πανεπιστήμιο, εκτός των διοικητικών υπηρεσιών του, έχει και τις ακαδημαϊκές του μονάδες, οι οποίες περιλαμβάνουν μεγάλο φάσμα επιστημονικών πεδίων. Ως συνέπεια ο τομέας της υγείας και της ασφάλειας πρέπει να προβλέψει και να αξιολογήσει πολλαπλούς παράγοντες κινδύνου, καθέναν με τη δική του σπουδαιότητα. Οι μυοσκελετικοί κίνδυνοι, οι κίνδυνοι από βιολογικούς παραγοντες, οι χημικοί κίνδυνοι, οι κίνδυνοι από μηχανές και ηλεκτρικό ρεύμα, οι κίνδυνοι από ακτινοβολίες και αιωρούμενα σωματίδια, μπορούν να υπάρξουν στον χώρο του Πανεπιστημίου. Απαιτείται επομένως να υπάρχει ενημέρωση, εκπαίδευση, να ακολουθούνται οι ορθές εργασιακές πρακτικές και να λαμβάνονται μέτρα πρόληψης.

Η εκτίμηση κινδύνου σε ένα τέτοιο πολυπαραγοντικό χώρο είναι πολύ δύσκολο να υλοποιηθεί αφού πολλοί κίνδυνοι μπορεί να προέλθουν, πολλές φορές ταυτόχρονα, από πολλές πηγές: βιολογικούς παράγοντες, μικρές ή μεγάλες μηχανές, χημικά διαφόρων κατηγοριών και επικινδυνότητων, πιθανά καρκινογόνες ή μη ουσίες, φιάλες αερίων, πιστοποιημένες μηχανές και πειραματικές ερευνητικές διατάξεις. Τα παραπάνω βρίσκονται στην πλειοψηφία των περιπτώσεων διεσπαρμένα σε πολλούς διαφορετικούς χώρους, εργαστήρια και κτήρια και τα χειρίζονται πολλοί εργαζόμενοι, ερευνητές και πολλές φορές φοιτητές, με διαφορετικό επίπεδο εμπειρίας στη χρήση και την τεχνογνωσία τους.

Προκλήσεις

Οι προκλήσεις που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν σε ένα τέτοιο περιβάλλον είναι πολλές.

- Η ανάγκη να ενημερωθούν τα μέλη του Πανεπιστημίου για τη σημασία της εκπαίδευσης σε θέματα Εργασιακής Ασφάλειας και Υγείας (ΕΑΥ). Η καθημερινή ενασχόληση, η μεγάλη εξοικείωση, η επιστημονική γνώση και η εμπειρία που αποκτάται, πολλές φορές οδηγούν τους εργαζόμενους, ιδιαίτερα το επιστημονικό προσωπικό, να θεωρήσουν ότι δεν έχουν την ανάγκη ενημέρωσης και εκπαίδευσης σε μεθόδους και πρακτικές εργασιακής ασφάλειας και υγείας.
- Η ανάγκη ανάπτυξης ή βελτίωσης της νοοτροπίας (κουλτούρας) για την επαγγελματική ασφάλεια και την υγεία μέσα στα πανεπιστήμια.
- Οι υψηλές απαιτήσεις και πιέσεις, όσον αφορά στον χρόνο των εμπλεκόμενων (διοικητικών υπαλλήλων, διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, φοιτητών). Η έλλειψη προσωπικού, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, έχει οδηγήσει σε εντατικοποίηση της εργασίας με αποτέλεσμα την περιθωριοποίηση του τομέα της υγείας και ασφάλειας.
- Η έλλειψη επαρκούς και κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού σε θέματα ΕΑΥ και η εύρεση τρόπων διαχείρισης πολυπληθών τάξεων. Δεν υπάρχει μία αρκούντως δομημένη πανεπιστημιακή προσέγγιση, η οποία να συνδυάζει την εκπαίδευση για την ΕΑΥ. Επιπλέον δεν ευνοείται η ενεργός συμμετοχή του προσωπικού και των φοιτητών στη διαδικασία αυτή, λόγω ακριβώς του μεγάλου αριθμού τους.
- Η έλλειψη διδακτικού προσωπικού πανεπιστημιακού επιπέδου με πρακτική εμπειρία στην ΕΑΥ ή/και ικανότητες και προσόντα που σχετίζονται με την ενεργό και συμμετοχική εκπαίδευση. Η έλλειψη αντίστοιχων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων σε κάθε σχολή αποτελεί, επίσης, σημαντικό πρόβλημα.
- Η έλλειψη χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και παροχή εκπαίδευσης για την ΕΑΥ στα πανεπιστήμια, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης

* Ο κος Γ. Α. Θωμόπουλος είναι Διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Τεχνολογίας Υπολογιστών, Τεχνικός Ασφαλείας Πανεπιστημίου Πατρών.

για πιλοτικά έργα.

- Το χρονικό διάστημα που θα χρειαστεί για να ενταχθούν οι όποιες σχετικές αλλαγές.

Δράσεις του Πανεπιστημίου Πατρών

Το Πανεπιστήμιο Πατρών συνειδητοποιώντας από χρόνια την πολυπλοκότητα και τη σημασία του τομέα της Υγείας και Ασφάλειας σε ένα τέτοιο χώρο και λαμβάνοντας υπόψιν του τις παραπάνω προκλήσεις, έχει σχεδιάσει και υλοποιεί σύστημα ΕΑΥ επικεντρωμένο στον εργαζόμενο, στον ερευνητή και στον εκπαιδευόμενο. Η πολιτική Υγείας και Ασφάλειας εξασφαλίζει, στο μέτρο που είναι ευλόγως εφικτό, την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία όλων των εργαζομένων και των φοιτητών, καθώς και την ασφάλεια των εγκεκριμένων επισκεπτών και των μελών του κοινού που εισέρχονται στον περίβολο του Πανεπιστημίου.

➤ Όργανα παρακολούθησης και Εφαρμογής ΕΑΥ

Για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση της εφαρμογής της ΕΑΥ ακολουθήθηκε ο σχεδιασμός «από πάνω προς τα κάτω» (top-down approach): Σύγκλητος, Συντονιστική Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας (ΣΕΥΑ), Πρόεδρος Τμήματος, Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (ΕΥΑ) Τμημάτων, Διοίκηση Μονάδας /Προϊστάμενος Υπηρεσίας. Με τον τρόπο αυτό δημιουργούνται νησίδες δραστηριοποίησης στην Υ&Α, οι οποίες καθιστούν αποτελεσματικότερο τον έλεγχο και τη δράση (πρόληψη, αντιμετώπιση).

Διάγραμμα 1: Διάγραμμα εφαρμογής ΕΑΥ στο Πανεπιστήμιο Πατρών

Η Σύγκλητος είναι το ανώτατο ακαδημαϊκό όργανο. Με απόφασή της ορίζει τη Συντονιστική Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας (ΣΕΥΑ), η οποία περιλαμβάνει μέλη που εκπροσωπούν όλες τις αναγνωρισμένες από το Πανεπιστήμιο ομάδες εργαζομένων. Η ΣΕΥΑ έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες, όπως να συμβουλεύει για όλα τα θέματα που αφορούν στην υγεία και την ασφάλεια στο Πανεπιστήμιο, να προτείνει τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση και την προώθηση της υγείας και της ασφάλειας των παραμενόντων στον χώρο του Πανεπιστημίου.

Εικόνα 1: Αρμοδιότητες ΣΕΥΑ Πανεπιστημίου Πατρών (πηγή: <http://osh.upatras.gr>)

Οι Πρόεδροι Τμημάτων και οι διαχειριστές των εκπαιδευτικών μονάδων (Διευθυντές εργαστηρίων) έχουν την ευθύνη για τη διαχείριση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας εντός του χώρου του Τμήματός τους. Στην περίπτωση των διοικητικών υπηρεσιών την ευθύνη έχουν οι διευθυντές ή οι προϊστάμενοι των επί μέρους υπηρεσιών και τμημάτων. Οι παραπάνω αναλαμβάνουν την πρωτοβουλία για την προώθηση και την παρακολούθηση της υγιεινής και της ασφάλειας όλων των προσώπων που ενδέχεται να επηρεάζονται από τις δραστηριότητες. Άλλες επιτροπές ορίζονται για παρακολούθηση ευαίσθητων περιοχών, όπως η Επιτροπή Ακτινοπροστασίας

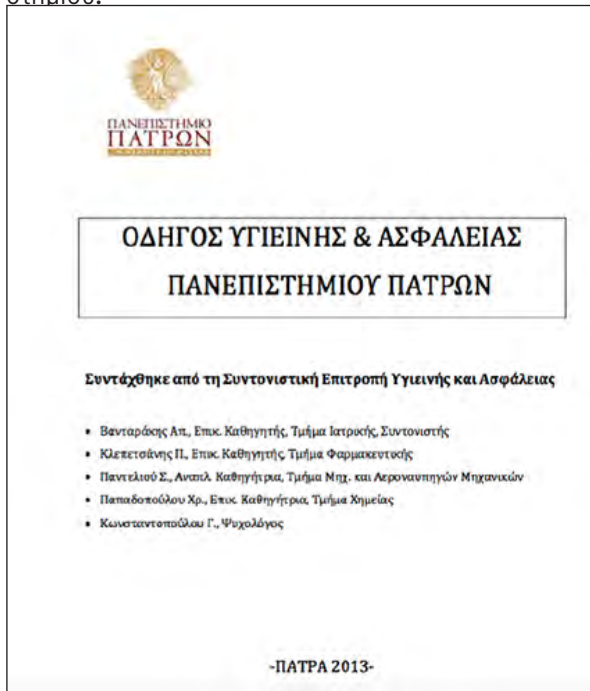
Κάθε Πρόεδρος Τμήματος ορίζει μια τριμελή Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας (ΕΥΑ) για να ασχολείται με τα σχετικά θέματα του τμήματος. Η Επιτροπή αυτή ενημερώνεται από τη Συντονιστική Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας και ασχολείται με την καθημερινή οργάνωση Υγιεινής και Ασφάλειας μέσα στη Σχολή/Τμήμα. Πρωταρχικός σκοπός της είναι να βοηθάει και να συμβουλεύει τον Πρόεδρο του Τμήματος στη διαχείριση των θεμάτων ΥΑΕ και να μεσολαβεί μεταξύ του Προέδρου και της ΣΕΥΑ.

➤ Οδηγός Υγιεινής και Ασφάλειας

Για την κωδικοποίηση και διευκόλυνση της εφαρμογής των κανόνων Υγείας και Ασφάλειας, έχει δημιουργηθεί από την Συντονιστική Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας ο «Οδηγός Υγιεινής και Ασφάλειας του Πανεπιστημίου Πατρών» (ΟΥΑΠΠ), ο οποίος έχει εγκριθεί από την Σύγκλητο του Πανεπιστημίου. Ο Οδηγός παρέχει ένα πλαίσιο οργάνωσης της υγιεινής και της ασφάλειας μέσα στους χώρους του Πανεπιστημίου. Τα καθήκοντα που αναφέρονται σε αυτόν για την εφαρμογή της πολιτικής Υγιεινής και Ασφάλειας του Πανεπιστημίου Πατρών θα πρέπει να τηρούνται με επιμέλεια, καθώς με την ενθάρρυνση της τήρησής τους, το Πανεπιστήμιο θα συνεχίσει να είναι ένας ασφαλής και υγιής χώρος, στον οποίο εργάζεται το διδακτικό προσωπικό και εκπαιδεύονται οι φοιτητές.

Ο ΟΥΑΠΠ αποτελείται από ένα κυρίως κείμενο, καθώς και επιμέρους ενότητες ανάλογα με το αντικείμε-

νο. Κάθε ενότητα και παράρτημα του Οδηγού συντάχθηκε με την καθοδήγηση της Επιθεώρησης Εργασίας, με την εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας (ΣΕΥΑ), καθώς και την έγκριση της Πρυτανικής Αρχής και βασίζεται στη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία και νομοθεσία. Κάθε κείμενο έχει προέλθει από τη σύνθεση των νομικών απαιτήσεων για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία και τα προληπτικά μέτρα που θα ήταν καλό να υιοθετηθούν, προκειμένου να αποφευχθούν τα ατυχήματα και τα περιστατικά των επαγγελματικών ασθενειών στους εργασιακούς χώρους του Πανεπιστημίου. Η Συντονιστική Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας (επιτροπή σύνταξης του Οδηγού) κατά τη σύνταξη του οδηγού είχε ως στόχο τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος στον χώρο του Πανεπιστημίου.

Εικόνα 2: Οδηγός Υγιεινής και Ασφάλειας Πανεπιστημίου Πατρών (πηγή: <http://osh.upatras.gr>)

➤ **Ορισμός επιτροπών και διαδικασιών για την παρακολούθηση των σημαντικών πηγών κινδύνου**

Το Πανεπιστήμιο έχει ορίσει Επιτροπή Ακτινοπροστασίας που είναι υπεύθυνη για την υγεία και την ασφάλεια όλων των ατόμων που μπορεί να εκτεθούν σε κινδύνους που προκύπτουν από τη χρήση ιονιζουσών ακτινοβολιών, υπεριώδους ακτινοβολίας και laser, ακτινοβολιών μικροκυμάτων και μη ιονιζουσών ακτινοβολιών υψηλής ενέργειας.

Έχει οριστεί διαδικασία ώστε όλες οι πηγές ακτινοβολίας να αδειοδοτούνται από την ΕΕΑΕ.

Επίσης έχει καθιερώσει διαδικασίες από την ΣΕΥΑ για τη βεβαίωση Βιοασφάλειας των εργαστηρίων που χρησιμοποιούν βιολογικά υλικά και για τη δήλωση των πηγών ακτινοβολίας στην Επιτροπή Ακτινοβολίας του

Πανεπιστημίου.

Σε λειτουργία, επίσης, είναι επιτροπή για τη συλλογή και τη διάθεση των αποβλήτων του Πανεπιστημίου.

➤ **Σχεδιασμός & υλοποίηση συστήματος Υγείας & Ασφάλειας από/για τους Εργαζομένους**

Έχουν υλοποιηθεί όλες οι κατά νόμο διαδικασίες και έχουν οριστεί Τεχνικός Ασφαλείας (στέλεχος του Πανεπιστημίου) και Ιατρός Εργασίας (εξωτερικός συνεργάτης με σύμβαση έργου), οι οποίοι βρίσκονται δι-αρκώς στους χώρους του Πανεπιστημίου.

Πραγματοποιούνται τακτικές επιθεωρήσεις των χώρων εργασίας και εκπαίδευσης των Τμημάτων και Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου κατά τις οποίες γίνονται υποδείξεις και δίνονται συμβουλές στους εργαζομένους σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων.

Γίνεται ιατρικός έλεγχος όλων των εργαζομένων και δημιουργείται ο σχετικός ιατρικός φάκελος.

Έχουν δημιουργηθεί εκτιμήσεις επαγγελματικού κινδύνου για τα περισσότερα κτίρια-εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου.

Είναι σε εξέλιξη η διαδικασία δημιουργίας σχεδίων διαφυγής (κείμενα, σχεδιαγράμματα, οδηγίες, ασκήσεις εκκένωσης) για τις εγκαταστάσεις και τα κτίρια, δίνοντας βαρύτητα κυρίως σε αυτά με μεγάλη συγκέντρωση πληθυσμού.

➤ **Εκπαίδευση, ενημέρωση και επικοινωνία εφαρμοζόμενων συστημάτων Υγείας & Ασφάλειας**

Μεγάλη σημασία έχει δοθεί στην εκπαίδευση, ενημέρωση και επικοινωνία. Αφορά κυρίως στα εφαρμοζόμενα συστήματα Υγείας και Ασφάλειας.

Έχει δημιουργηθεί πύλη (portal) του «Γραφείου Τεχνικού Ασφάλειας Πανεπιστημίου Πατρών» (<http://osh.upatras.gr>), η οποία λειτουργεί ως κέντρο πληροφόρησης και ενημέρωσης και ταυτόχρονα παρέχει τη δυνατότητα παροχής και προσωποποιημένων υπηρεσιών.

Εικόνα 3: Ιστότοπος Γραφείου Υγιεινής και Ασφάλειας

Πανεπιστημίου Πατρών (<http://osh.upatras.gr>) Υπάρχει ενεργή συμμετοχή στα κοινωνικά δίκτυα

(<https://www.facebook.com/upatrasosh/>) για άμεση πληροφόρηση και ενημέρωση των ενδιαφερομένων.

Από το 2012 και μετά, διοργανώνεται κάθε χρόνο σεμινάριο Υγιεινής και Ασφάλειας για τους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές, το οποίο είναι υποχρεωτικό για τους πρωτοετείς Μεταπτυχιακούς Φοιτητές πολλών Τμημάτων με απόφαση της Συγκλήτου, ενώ είναι ανοικτό για παρακολούθηση και για τα άλλα μέλη του Πανεπιστημίου και εκτός αυτού.

Εικόνα 4: Αφίσα 4ου Σεμιναρίου Υγείας και Ασφάλειας Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Παράλληλα γίνονται ενημερώσεις και ομιλίες στους προπτυχιακούς φοιτητές στα πλαίσια των προσπαθειών για ανάπτυξη της κουλτούρας της ΕΑΥ και στους φοιτητές που εισέρχονται στον πανεπιστημιακό χώρο.

Διοργανώνονται τακτικά ασκήσεις και σεμινάρια για επιμόρφωση των εργαζομένων και των φοιτητών (άσκηση αντιμετώπισης Χημικών, Βιολογικών, Ραδιοβιολογικών και Πυρηνικών απειλών και τεχνολογικών ατυχημάτων από την Πυροσβεστική Υπηρεσία Πάτρας/6η ΕΜΑΚ στο κτίριο Χημείας (31/3/2014), σεμινάριο πυροπροστασίας Χημικών Μηχανικών (Μάρτιος 2014), σεμινάρια για χρήση χημικών ουσιών, εκπαίδευση σε πυρόσβεση από την ΠΥ κ.λπ.).

Εικόνα 5: Άσκηση 6ης ΕΜΑΚ και Πανεπιστημίου Πατρών για αντιμετώπιση Χημικών, Βιολογικών κινδύνων, Μάρτιος 2014).

Δημιουργήθηκε και διανέμεται πληροφοριακό υλικό (φυλλάδια), το οποίο είναι διαθέσιμο σε όλο το προσηπικό και φοιτητές του Πανεπιστημίου με συνοπτικές οδηγίες και πληροφορίες σχετικά με την Υ&Α. Σε κάθε κτίριο έχουν αναρτηθεί αφίσες για την υγεία και ασφάλεια και οδηγίες προστασίας από τον σεισμό.

Εικόνα 6: Αφίσα ενημέρωσης περί Πυροπροστασίας

Υλοποιούνται τακτικά δράσεις σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες ή φορείς. Στα πλαίσια των προσπαθειών ενημέρωσης, εκπαίδευσης αλλά και της ανάπτυξης κουλτούρας ΕΑΥ, διοργανώθηκε «Εβδομάδα Υγείας και Ασφάλειας» από 22-26 Φεβρουαρίου

2016 με πλήθος ομιλιών, σεμιναρίων εισηγήσεων και πρακτικών ασκήσεων και εκπαιδεύσεων για τα μέλη του Πανεπιστημίου.

Εικόνα 7: Αφίσα Εβδομάδας Υγείας και Ασφάλειας

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για εξωστρέφεια υπήρξε συμμετοχή σε συναντήσεις και forums, στα οποία παρουσιάστηκαν οι καλές πρακτικές που εφαρμόζονται («4ο Forum Υγείας», εφημερίδα «Σύμβουλος Επιχειρήσεων», 4/6/2016, <https://youtu.be/Cu-3v9GqasN8>).

Για την ανάπτυξη της σχετικής κουλτούρας και στους εξωτερικούς του συνεργάτες του Πανεπιστημίου, έγινε κωδικοποίηση και ομαδοποίηση της νομοθεσίας για την ευκολότερη ένταξη στις διακηρύξεις και προκυρήξεις (έργων, προμηθειών κ.λπ.) των όρων υγείας και ασφάλειας.

➤ **Σύνδεση συστήματος Υγείας και Ασφάλειας με την περιβαλλοντική στρατηγική**

Το Γραφείο Τεχνικού Ασφαλείας συμμετέχει ενεργά στις «πράσινες» δράσεις του Πανεπιστημίου, όπως στη συλλογή των εργαστηριακών αποβλήτων (χημικών, βιολογικών κ.λπ.), στη συλλογή προς ανακύκλωση των αποβλήτων γραφείου (μελάνια, tonner κ.λπ.) και στη συλλογή προς ανακύκλωση των ηλεκτρονικών αποβλήτων (ηλεκτρονικές συσκευές, μπαταρίες κ.λπ.). Παρέχει την τεχνογνωσία και τις απαραίτητες οδηγίες και συμβουλές για ασφαλή και οικολογική διαχείριση των αποβλήτων, στο πλαίσιο της αειφορίας και της πράσινης ανάπτυξης.

Συμπεράσματα

Η διατήρηση καλών συνθηκών ασφάλειας και υγείας στην εργασία παρέχει ευκαιρίες βελτίωσης, τόσο της αποδοτικότητας όσο και του επιπέδου προστασίας των μελών του Πανεπιστημίου. Οι ασφαλείς και υγιείς χώροι εργασίας μπορούν να συμβάλλουν στην πρόοδο και την ευημερία του Πανεπιστημίου.

Η πρόταση για το μέλλον είναι η δημιουργία, μέσω κατάλληλης εκπαίδευσης, ενός ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος εργασίας και μάθησης σχετικά με την ΕΑΥ. Η πρόληψη των κινδύνων, η αύξηση της ευαισθητοποίησης, η ανάπτυξη γνώσεων και ικανοτήτων αλλά και η σωστή αντίληψη και συμπεριφορά ως προς την ΕΑΥ μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου, μπορεί να συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη μίας σωστής κουλτούρας. Προς την κατεύθυνση αυτή κινείται το Πανεπιστήμιο Πατρών.

Εκτίμηση της Επικινδυνότητας στα Τεχνικά Έργα με Χρήση Ποσοτικών Τεχνικών και Στατιστικών Στοιχείων Ατυχημάτων

Των Παρασκευά Θ. Βρούντα και Παναγιώτη Κ. Μαρχαβίλα*

Περίληψη

Αντικείμενο της εργασίας είναι η εκτίμηση της επικινδυνότητας στους χώρους εργασίας στον τομέα των κατασκευών. Για τον σκοπό αυτόν χρησιμοποιούνται δύο σημαντικές μεθοδολογίες, καθώς και μια συνδυαστική τεχνική ανάλυσης (combined analysis) των παραγόμενων αποτελεσμάτων τους. Η πρώτη τεχνική είναι η αναλογική τεχνική (PRAT) [Marhavilas and Koulouriotis 2008, Marhavilas 2009, Marhavilas et al. 2011] και η δεύτερη είναι η τεχνική ανάλυσης των χρονοσειρών TSP (Time Series Processes) [Marhavilas et al. 2013]. Συγκεκριμένα, γίνεται ανάλυση στατιστικών στοιχείων εργατικών ατυχημάτων στην Ελλάδα, την Κύπρο, τη Γαλλία, τη Γερμανία και την Ισπανία. Τα στοιχεία αυτά έχουν συλλεχθεί από διαφορετικές πηγές και σε διάφορα χρονικά διαστήματα και συγκεκριμένα: (i) για την Ελλάδα από το Σ.ΕΠ.Ε. (Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας) για τα έτη 2001-2011 (ii) για την Κύπρο από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας της Κύπρου για τα έτη 2003-2011 και (iii) για τις χώρες Ελλάδα, Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία από τη βάση δεδομένων της Eurostat για τα έτη 1996-2007. Τα σχετικά αποτελέσματα δείχνουν ότι η εκτιμώμενη τιμή της επικινδυνότητας για τον κλάδο των Κατασκευών (Οικοδομές και Δημόσια Έργα) σε ορισμένες περιπτώσεις είναι μεγαλύτερη του 200 και συνεπώς καταδεικνύεται η αναγκαιότητα της λήψης μέτρων το αργότερο μέσα σε χρονικό διάστημα ενός έτους, προκειμένου να υποβαθμιστεί ο άμεσος κίνδυνος για την εκδήλωση θανατηφόρου ατυχήματος.

Λέξεις-Κλειδιά: Εκτίμηση Επικινδυνότητας, Επαγγελματικά Ατυχήματα, Τεχνικά Έργα, Αναλογική Ποσοτική Τεχνική, Τεχνική των Χρονοσειρών, Στατιστική Ανάλυση

Εισαγωγή

Το περιβάλλον εργασίας στον τομέα των τεχνικών έργων χαρακτηρίζεται από μια δυναμική εξέλιξη που αφορά τόσο στην ανακάλυψη νέων μεθόδων κατασκευής όσο και στον εκσυγχρονισμό της τεχνολογίας παραγωγής, η οποία όμως εγκυμονεί κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Γεννάται έτσι η ανάγκη για καλύτερη κατανόηση των αιτιών που προκαλούν εργατικά ατυχήματα και για συνεχή βελτίωση του επιπέδου της υγείας και της ασφάλειας του εργατικού δυναμικού, με σκοπό την εξάλειψη των ατυχημάτων αυτών.

Παρά την εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου, ο κίνδυνος για την υγεία των εργαζομένων δεν παύει να υπάρχει και μάλιστα εντείνεται σε περιόδους έντονης οικονομικής δραστηριότητας και ανάπτυξης. Ειδικότερα, τα τεχνικά έργα λόγω της πολυπλοκότητάς τους και του ανειδίκευτου προσωπικού που χρησιμοποιούν, έχουν την ιδιαιτερότητα οι δραστηριότητές τους να έχουν μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας και πληθώρα ανεπιθύμητων πηγών κινδύνου. Τα τεχνικά έργα στη χώρα μας κατέχουν, όσο αφορά στην εργασιακή επικινδυνότητα, την πρώτη θέση. Αυτή ορίζεται από δύο βασικές παραμέτρους: τον αριθμό των ατυχημάτων (ειδικά των θανατηφόρων) που καταγράφονται ανά έτος στον τομέα και τις επαγγελματικές ασθένειες των εργαζομένων στα τεχνικά έργα, που όμως δεν έχουν άμεσο χαρακτήρα και συνήθως αργούν να εκδηλωθούν.

Έτσι, είναι αναγκαία η καλύτερη κατανόηση των κινδύνων που προκαλούν ατυχήματα ή ασθένειες στον χώρο των κατασκευών, των αιτιών τους και της σοβα-

ρότητας των συνεπειών που προκαλούν. Αυτό μπορεί να γίνει με ανάπτυξη μηχανισμών ελέγχου που θα μειώνουν την πιθανότητα τέτοιων γεγονότων. Οι οργανισμοί που διαθέτουν τους κατάλληλους πόρους για την καλύτερη κατανόηση των κινδύνων που αντιμετωπίζουν και επενδύουν στην αποτελεσματικότερη διαχείρισή τους, μπορούν όχι μόνο να αποφυγούν «απρόβλεπτες» δυσκολίες, αλλά ταυτόχρονα να απελευθερώσουν πόρους προς άλλες κατευθύνσεις και να επωφεληθούν ευκαιριών, οι οποίες ευκαιρίες διαφορετικά θα απορρίπτονταν ως απλά πολύ «επικίνδυνες».

Στόχος της εργασίας αυτής είναι η εκτίμηση της επικινδυνότητας στους χώρους εργασίας των τεχνικών έργων. Προς την κατεύθυνση αυτή έχουν αναπτυχθεί διάφορα εργαλεία και τεχνικές που μπορεί να αναζητήσει κανείς στη διεθνή βιβλιογραφία. Οι μέθοδοι εκτίμησης της επικινδυνότητας χωρίζονται σε δυο μεγάλες κατηγορίες, ανάλογα με την προσέγγισή τους. Στην πρώτη κατηγορία υπάγονται οι μέθοδοι, οι οποίες χρησιμοποιούν την αιτιοκρατική/ντετερμινιστική προσέγγιση (deterministic approach) [Marhavilas et al. 2011]. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται οι ποιοτικές, ημιποσοτικές, ποσοτικές και υβριδικές τεχνικές. Στη δεύτερη κατηγορία υπάγονται εκείνες οι μέθοδοι, οι οποίες χρησιμοποιούν την πιθανοκρατική/στοχαστική προσέγγιση (probabilistic/stochastic approach) με υποκατηγορίες την κλασσική στατιστική προσέγγιση και τη μοντελοποίηση πρόβλεψης ατυχημάτων [Zheng and Liu 2009, Marhavilas et al. 2011].

* Ο κος Π. Θ. Βρούντας είναι Διπλ. Αγγλόγλωσσος Τοπογράφος Μηχανικός και μεταπτυχιακός φοιτητής ΔΧΤ/ΣΘΕΤ, ΕΑΠ.

Ο κος Π. Κ. Μαρχαβίλας είναι Δρ Ηλεκτρολόγος Μηχ/κός & Μηχ/κός Η/Υ, Dipl., PhD. Μέλος ΣΕΠ ΔΧΤ60/ΣΘΕΤ ΕΑΠ.

Ειδικότερα, στην εργασία αυτή χρησιμοποιούνται δύο σημαντικές μέθοδοι στην ανάλυση και εκτίμηση της επικινδυνότητας, που μας δίνουν τη δυνατότητα για μια ικανοποιητική ανάλυση των διαθέσιμων στατιστικών δεδομένων. Η πρώτη τεχνική είναι η αναλογική τεχνική PRAT (proportional risk assessment technique) [Marhavidas and Koulouriotis 2008, Marhavidas 2009, Marhavidas et al. 2011] και η δεύτερη είναι η τεχνική ανάλυσης των χρονοσειρών TSP (Time Series Processes) [Marhavidas et al. 2013]. Επιπρόσθετα, επιχειρείται η συνδυαστική ανάλυση των τεχνικών αυτών με σκοπό την εξαγωγή χρήσιμων πορισμάτων που θα βελτιώσουν τα επίπεδα ασφάλειας στα εργοτάξια.

Πάνω σε αυτό το μεθοδολογικό πλαίσιο γίνεται εφαρμογή όλων των στατιστικών στοιχείων που συλλέχθηκαν και αφορούν αποκλειστικά τα τεχνικά έργα. Συγκεκριμένα, η εργασία επικεντρώνεται στην ανάλυση στατιστικών στοιχείων εργατικών ατυχημάτων στην Ελλάδα, την Κύπρο, τη Γαλλία, τη Γερμανία και την Ισπανία. Τα στοιχεία αυτά έχουν συλλεχθεί από διαφορετικές πηγές και για διάφορα χρονικά διαστήματα. Για την Ελλάδα από το Σ.Ε.Π.Ε. (Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας) για τα έτη 2001-2011. Για την Κύπρο από το Τμήμα Επιθεώρησης Κύπρου για τα έτη 2003-2011 και για τις χώρες Ελλάδα, Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία από τη βάση δεδομένων της Eurostat για τα έτη 1996-2007.

Μεθοδολογία

A. Αναλογική ποσοτική Τεχνική PRAT

Η συγκεκριμένη μέθοδος αποτελεί μία τεχνική ποσοτικής εκτίμησης της επικινδυνότητας, έχοντας ως βάση το μοντέλο των Fine & Kinney και Hammer, και εφαρμόζεται στον υπολογισμό της επικινδυνότητας στους διάφορους τύπους ατυχημάτων των εργαζομένων χρησιμοποιώντας καταγεγραμμένα στοιχεία εκδήλωσης ατυχημάτων ή έκθεσης σε πηγές κινδύνου. Η τεχνική αυτή, γνωστή ως Αναλογική Ποσοτική Τεχνική (Proportional Risk Assessment Technique) [βλ. Marhavidas and Koulouriotis 2008, Marhavidas 2009, Marhavidas et al. 2011] χρησιμοποιείται για την εκτίμηση επιχειρησιακών κινδύνων. Χρησιμοποιεί έναν μαθηματικό τύπο για τον υπολογισμό της ποσοτικής επικινδυνότητας εξαιτίας ενός κινδύνου.

Πιο συγκεκριμένα, η επικινδυνότητα (risk) R αποτελεί το γινόμενο του δείκτη πιθανότητας P να συμβεί ένα ανεπιθύμητο γεγονός (πηγή κινδύνου), του δείκτη σοβαρότητας αποτελέσματος S (εξαιτίας του ανεπιθύμητου γεγονότος) και της συχνότητας εμφάνισης F του ανεπιθύμητου γεγονότος (ή βλάβης):

$$R=P*S*F \quad (1)$$

Σημειώνεται ότι ο κάθε παράγοντας της σχέσης (1) δύναται να λαμβάνει τιμές από 1 έως 10 σύμφωνα με τις παρακάτω εμπειρικές κλίμακες (βλ. Πίνακες 1, 2, 3). Συνεπώς, η επικινδυνότητα εκφράζεται σε μια κλίμακα από 1 έως 1.000. Αφού υπολογιστεί η τιμή της επικινδυνότητας, ακολουθεί η λήψη μέτρων σύμφωνα με τον Πίνακα 4. Επιστημονικά, η σχέση με τη διαβάθμιση του δείκτη πιθανότητας στον Πίνακα 1, η τιμή P=1 αντιστοιχεί σε πι-

θανότητα 10%, η P=2 αντιστοιχεί σε πιθανότητα 20% κ.ο.κ. Επιπλέον, τονίζεται ότι μπορούν να υπάρξουν και ενδιάμεσες τιμές σε σχέση μ' αυτές της κλίμακας, π.χ. η τιμή P=4,3 αντιστοιχεί σε πιθανότητα 43%.

Τα στατιστικά στοιχεία του Σ.Ε.Π.Ε. (έτη 2001-2011), του Τμήματος Επιθεώρησης Κύπρου (έτη 2003-2011) και της Eurostat (έτη 1996-2007) που αφορούν στο πλήθος των εργατικών ατυχημάτων που προκλήθηκαν και καταγράφηκαν στα εργοτάξια των τεχνικών έργων και στις οικοδομές, καθώς και οι αιτίες πρόκλησης, αναλύονται και επεξεργάζονται με σκοπό την εκτίμηση της επικινδυνότητας από τη σχέση (1). Ο υπολογισμός του κάθε παράγοντα της σχέσης αυτής γίνεται ως εξής:

Ο δείκτης πιθανότητας ατυχήματος P, υπολογίζεται για την κάθε αιτία πρόκλησης ατυχήματος, βάσει των ποσοτικών στοιχείων των ατυχημάτων, με τη σχέση:

$$P = \frac{\text{Πλήθος Ατυχημάτων ανά Κατηγορία}}{\text{Συνολικός Αριθμός Ατυχημάτων}} \quad (2)$$

Ο δείκτης σοβαρότητας αποτελέσματος S, εκτιμάται εμπειρικά καταρχήν, από τον υπεύθυνο ασφαλείας (ή/και τεχνικό ασφαλείας), λαμβάνοντας a priori την χειρίστη περίπτωση, βάσει των συνεπειών που μπορεί να έχει η κάθε αιτία πρόκλησης ατυχήματος κάνοντας χρήση της κλίμακας διαβάθμισης του Πίνακα 2.

Ο δείκτης συχνότητας F κάθε ατυχήματος, υπολογίζεται από το πλήθος των ατυχημάτων που συνέβησαν σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Έτσι σε ετήσια βάση, θεωρώντας 48 τις εργάσιμες εβδομάδες, και σε εργοτάξιο στο οποίο υφίσταται πενήδημερη εργασία μίας ημερήσιας βάρδιας, η συχνότητα των ατυχημάτων είναι:

$$f (\text{συχνότητα ατυχ.}) = \frac{\text{Πλήθος ατυχημάτων ανά κατηγορία}}{48 \times 5} \quad (3)$$

Στη συνέχεια, ο δείκτης συχνότητας F προκύπτει από την αντιστοίχιση του εξαγόμενου αποτελέσματος της σχέσης (3) βάσει της κλίμακας διαβάθμισης του Πίνακα 3. Σημειώνεται ότι οι ενδιάμεσες τιμές έχουν προκύψει με γραμμική παρεμβολή.

Πίνακας 1. Διαβάθμιση του Δείκτη Πιθανότητας σε σχέση με το ανεπιθύμητο γεγονός

Δείκτης Πιθανότητας (P)	Περιγραφή ανεπιθύμητου γεγονότος
10	Αναπόφευκτο
9	Σχεδόν σίγουρο
8	Πολύ πιθανό
7	Πιθανό
6	Πιθανότητα ελαφρώς μεγαλύτερη του 50%
5	Πιθανότητα 50%
4	Πιθανότητα ελαφρώς μικρότερη του 50%
3	Σχεδόν απίθανο
2	Πολύ απίθανο
1	Απίθανο

Πίνακας 2. Διαβάθμιση του Δείκτη Σοβαρότητας σε σχέση με το ανεπιθύμητο γεγονός

Δείκτης Σοβαρότητας Αποτελέσματος (S)	Περιγραφή ανεπιθύμητου γεγονότος
10	Θάνατος
9	Μόνιμη ολική ανικανότητα
8	Μόνιμη σοβαρή ανικανότητα
7	Μόνιμη ελαφρά ανικανότητα
6	Απουσία από την εργασία για περισσότερες από τρεις εβδομάδες και επιστροφή με προβλήματα υγείας
5	Απουσία από την εργασία για περισσότερες από τρεις εβδομάδες και επιστροφή με πλήρη ανάρρωση
4	Απουσία από την εργασία για περισσότερες από τρεις ημέρες και λιγότερο από τρεις εβδομάδες και επιστροφή με πλήρη ανάρρωση
3	Απουσία από την εργασία για λιγότερο από τρεις ημέρες και επιστροφή με πλήρη ανάρρωση
2	Ελαφρύς τραυματισμός χωρίς απώλεια ημερών εργασίας και με πλήρη ανάρρωση
1	Καμία ανθρώπινη βλάβη

Πίνακας 3. Διαβάθμιση του Δείκτη Συχνότητας σε σχέση με το ανεπιθύμητο γεγονός

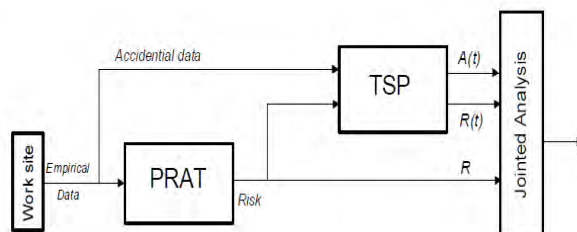
Δείκτης συχνότητας (F)	Περιγραφή ανεπιθύμητου γεγονότος
10	Μόνιμη παρουσία βλάβης
9	Η βλάβη εμφανίζεται ανά 30 δευτερόλεπτα
8	Η βλάβη εμφανίζεται ανά λεπτό
7	Η βλάβη εμφανίζεται κάθε 30 λεπτά
6	Η βλάβη εμφανίζεται κάθε μία ώρα
5	Η βλάβη εμφανίζεται σε κάθε βάρδια
4	Η βλάβη εμφανίζεται μία φορά την εβδομάδα
3	Η βλάβη εμφανίζεται μία φορά το μήνα

2	Η βλάβη εμφανίζεται μία φορά το χρόνο
1	Η βλάβη εμφανίζεται μία φορά στα πέντε χρόνια

Πίνακας 4. Διαβάθμιση της τιμής της επικινδυνότητας σε σχέση με τον βαθμό αμεσότητας λήψης μέτρων

Τιμή της επικινδυνότητας (R)	Βαθμός αμεσότητας λήψης μέτρων
700 - 1000	Άμεση λήψη μέτρων
500 - 700	Λήψη μέτρων σε διάστημα μίας ημέρας
300 - 500	Λήψη μέτρων σε διάστημα ενός μήνα
200 - 300	Λήψη μέτρων σε διάστημα ενός έτους
100 - 200	Μακροπρόθεσμη λήψη μέτρων και παρακολούθηση του συμβάντος
<100	Δεν είναι αναγκαία η άμεση λήψη μέτρων, αλλά η παρακολούθηση του συμβάντος

Β. Τεχνική των χρονοσειρών TSP - Συνδυαστική τεχνική PRAT-TSP

Σχήμα 1. Διάγραμμα προτεινόμενου μεθοδολογικού πλαισίου, συνδυασμού τεχνικών ανάλυσης και εκτίμησης της επικινδυνότητας [βλ. Marhavidas and Koulouriotis 2012].

Το Σχήμα 1 απεικονίζει το διάγραμμα ροής του προτεινόμενου μεθοδολογικού πλαισίου, που συνδυάζει μία αιτιοκρατική τεχνική (την PRAT) με μία стоχαστική (την TSP) [βλ. Marhavidas and Koulouriotis 2012].

Η TSP τεχνική ανήκει στη стоχαστική προσέγγιση, στην κατηγορία των μοντέλων πρόβλεψης ατυχημάτων και χρησιμοποιεί πραγματικά στοιχεία ατυχημάτων για να προβλέψει μελλοντικές εκβάσεις [Marhavidas et al. 2013]. Τα κυριότερα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της ανάλυσης χρονοσειρών είναι: η γραφική παράσταση, ο μέσος όρος μ, ο τρέχων μέσος όρος, η στασιμότητα, η ανάλυση τάσεων, η ανάλυση

(Συνέχεια στη σελίδα 31)

Πρόληψη των πτώσεων από χαμηλά ύψη

Εισαγωγή

Δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην έχει γλιστρήσει με συνέπεια την πτώση του. Σκοπός του άρθρου είναι να εξηγήσουμε τον μηχανισμό των πτώσεων και να προσπαθήσουμε να δώσουμε απλές συμβουλές για την πρόληψή τους.

Δεν θα ασχοληθούμε με πτώσεις από ύψος μεγαλύτερο από 0,75 μέτρα, διότι προϋποθέτουν διαφορετική δυναμική και υπάγονται σε συγκεκριμένη νομοθεσία.

Οι πτώσεις συνιστούν την πρώτη αιτία θανάτου από ατύχημα στη Γερμανία, την Ιταλία, τη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην Πολωνία και την Ιαπωνία βρίσκονται στη δεύτερη θέση, μετά τα τροχαία ατυχήματα. Σύμφωνα με μια αμερικανική στατιστική, οι πτώσεις συνιστούν το 17% των ατυχημάτων στους χώρους εργασίας. Προφανώς αντιπροσωπεύουν διαφορετικό ποσοστό, ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας, από το 7% στη βιομηχανική παραγωγή μέχρι το 52% στους νοσοκομειακούς χώρους και ακόμη υψηλότερο στα εστιατόρια.

Γενικές εκτιμήσεις

Οι περισσότερες πτώσεις οφείλονται στη λανθασμένη εκτίμηση ενός πεζού για την κατάσταση μιας επιφάνειας. Για παράδειγμα, σε ένα πάτωμα είναι δυνατό να μην παρατηρήσει κάποιος σημεία που είναι βρεγμένα, να μην δει ένα ηλεκτρικό καλώδιο, να μην αντιληφθεί διαφορές επιπέδου κ.λπ. Από μελέτες προκύπτει ότι διαφορές επιπέδου μεγαλύτερες από τα 6 mm μπορούν να προκαλέσουν πτώση (σε περίπτωση, μάλιστα, χρήσης υποδημάτων με τακούνι, αρκούν γι' αυτό ακόμη και μικρότερες διαφορές). Στο δρόμο ένα επικίνδυνο σημείο είναι οι σχάρες αποχέτευσης που βρίσκονται στα πεζοδρόμια (συχνά σε κακή κατάσταση από άποψη συντήρησης). Πάντως, είναι αδύνατο ένας άνθρωπος να προσέχει διαρκώς τον χώρο που τον περιβάλλει. Εφόσον δεν είναι δυνατό να εξαλείψουμε όλες τις αιτίες κινδύνου, απαιτείται τουλάχιστον να τις εντοπίζουμε με τον δέοντα τρόπο.

Εικ. 1: Σχάρα σε κακή κατάσταση

Οι παράγοντες που επιτείνουν τον κίνδυνο πτώσης σε έναν χώρο είναι: η χαμηλή φωτεινότητα του χώρου, το είδος του δαπέδου και η κατάσταση της συντήρησής του.

Φωτισμός

Η συνιστώμενη από τη βιβλιογραφία [1] ελάχιστη απόλυτη τιμή φωτεινής ισχύος (illuminance) για την ασφάλεια σ' έναν κλειστό χώρο εργασίας είναι τα 22 lux -σε περιοχές στις οποίες υπάρχει χαμηλό επίπεδο δραστηριότητας- και τα 55 lux -σε χώρους όπου υπάρχει υψηλό επίπεδο δραστηριότητας. Αυτές οι τιμές συμφωνούν μερικώς με όσα προβλέπονται από το πρότυπο ISO 8995 [2],

το οποίο υποδεικνύει τα 100 lux, ως ελάχιστη τιμή για τους διαδρόμους, και τις περιοχές κυκλοφορίας σε έναν εργασιακό χώρο και τα 50 lux, για τους χώρους εργασίας με περιορισμένη ανθρώπινη παρουσία. Το παραπάνω πρότυπο δεν έχει στόχο μόνον την ασφάλεια του εργαζομένου αλλά και την άνεση και τη διευκόλυνσή του. Για τον λόγο αυτό οι τιμές φωτεινής ισχύος είναι μεγαλύτερες από εκείνες της προηγούμενης βιβλιογραφίας.

Εκτός από τη φωτεινή ισχύ πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας και τη χρωματική απόδοση των λαμπτήρων, που μετράται με τον δείκτη χρωματικής απόδοσης CRI (Color Rendering Index) [3]. Ο δείκτης εκφράζει τον βαθμό στον οποίο τα αντικείμενα που φωτίζονται από έναν λαμπτήρα «φαίνονται» μ' ένα τρόπο που προσεγγίζει το φως της ημέρας. Ο δείκτης ποικίλλει από μια μέγιστη τιμή που πλησιάζει το 100 στους λαμπτήρες πυρακτώσεως, ενώ είναι 80 - 85 στους λαμπτήρες φθορισμού. Οι λαμπτήρες ατμών νατρίου ή υδραργύρου παρουσιάζουν ακόμη μικρότερο δείκτη (συνήθως μικρότερο του 40).

Εικ. 2: Όργανο μέτρησης λαμπρότητας

Αιτία κινδύνου είναι και η απότομη μετάβαση από περιοχές με έντονο φωτισμό σε περιοχές με λιγότερο φωτισμό ή το αντίστροφο (το μάτι δεν προσαρμόζεται άμεσα σ' αυτές τις διαφορές, με αποτέλεσμα μια προσωρινή τυφλότητα, ιδιαίτερα στα ηλικιωμένα άτομα). Η παρουσία πολύ έντονων φωτεινών πηγών στο οπτικό πεδίο μπορεί να προκαλέσει θάμβωση και, σ' αυτές τις περιπτώσεις, πρέπει να πραγματοποιηθούν μετρήσεις λαμπρότητας (luminance, σε cd/m^2) συγκρίνοντας τις φωτεινές πηγές με την τιμή του υπόβαθρου.

Κατάσταση του δαπέδου

Για να τεθεί σε κίνηση ένα σώμα τοποθετημένο πάνω σε μια επιφάνεια πρέπει να εφαρμοστεί σε αυτό δύναμη με ισχύ ανώτερη από μια δεδομένη τιμή. Πειραματικά διαπιστώνεται ότι η ελάχιστη δύναμη είναι ανάλογη προς το βάρος του σώματος και ενός συντελεστή τριβής (COF: coefficient of friction) που εξαρτάται από την κατάσταση των δύο επιφανειών που έρχονται σε επαφή. Ο συντελεστής αυτός συχνά μετράται πειραματικά με πολύ απλό τρόπο: τοποθετώντας ένα αντικείμενο γνωστού βάρους πάνω σε μια επιφάνεια και ορίζοντας την ελάχιστη αναγκαία δύναμη για να τεθεί σε κίνηση (πρόκειται σ' αυτή την περίπτωση για τον στατικό συντελεστή τριβής SCOF: static coefficient of friction).

Εικ. 3: Όργανο για μέτρηση SCOF

Ο συντελεστής τριβής μπορεί να μας βοηθήσει να κατανοήσουμε καλύτερα τη δυναμική της ολίσθησης: όταν κάποιος περπατά, η φτέρνα του έρχεται σε επαφή με το έδαφος. Εάν αυτή συναντήσει ανεπαρκή τριβή, ο άνθρωπος ολισθαίνει. Στην πραγματικότητα ο άνθρωπος δεν περπατά σέρνοντας τα πόδια στο έδαφος, γι' αυτό κάποιες φορές ο συντελεστής στατικής τριβής (SCOF) δεν περιγράφει ακριβώς την επικινδυνότητα ενός χώρου, ιδιαίτερα στην περίπτωση δαπέδων που έχουν ρυπανθεί με λάδια και λίπη. Μια καλύτερη εκτίμηση επιτυγχάνεται με πιο σύνθετα όργανα, που είναι σε θέση να εκτιμήσουν τον λεγόμενο δυναμικό συντελεστή τριβής (DCOF: dynamic coefficient of friction).

Πρόταση των κοινωνικών εταίρων για την εθνική στρατηγική για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία (2016-2020)

Μετά από αίτημα των κοινωνικών εταίρων, το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. διαμόρφωσε πρόταση εθνικής στρατηγικής για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία για την περίοδο 2016-2020. Το κείμενο που συντάχτηκε έγινε αποδεκτό από όλους τους κοινωνικούς εταίρους και συμπεριλήφθηκε (Προσάρτημα ΙΙ), ως αναπόσπαστο μέρος της, στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας 2017 που υπογράφηκε στις 30η Μαρτίου 2016.

Οι Στρατηγικοί στόχοι της πρότασης για την εθνική στρατηγική ΥΑΕ 2016-2020 είναι:

1. Βελτίωση και ενδυνάμωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία.
2. Υποστήριξη και καλλιέργεια νοοτροπίας πρόληψης των κινδύνων στην εργασία με τη συμμετοχή όλων, μέσω της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της ενημέρωσης.
3. Συστηματοποίηση και βελτίωση των διαδικασιών διάγνωσης, αναγγελίας και καταγραφής των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.
4. Ενδυνάμωση των πολιτικών και των μέτρων πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων και των σχετιζόμενων με την εργασία ασθενειών (επαγγελματικών ασθενειών), για όλους τους εργαζομένους.
5. Αντιμετώπιση νέων και αναδυόμενων κινδύνων για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία.

Ακολουθεί ολόκληρο το κείμενο της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας 2017.

Στο άρθρο 5 αναφέρεται ότι τα συμβαλλόμενα στην ΕΓΣΣΕ μέρη εγκρίνουν το κείμενο που εκπόνησε το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. και ότι συμφωνούν *«να το υποβάλουν από κοινού στην Κυβέρνηση με σκοπό να υιοθετηθεί από αυτήν και να αποτελέσει το πλαίσιο των δημόσιων πολιτικών που θα ασκηθούν στο πεδίο αυτό και των σχετικών δράσεων των εθνικών κοινωνικών εταίρων».*

ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2017

Στην Αθήνα, σήμερα την 30η Μαρτίου 2016, τα μέρη που υπογράφουν την παρούσα Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας και συγκεκριμένα:

Αφενός

- α) ο ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών
- β) η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.)
- γ) η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (Ε.Σ.Ε.Ε.)
- δ) ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) και αφετέρου η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (ΓΣΕΕ),
όλοι δια των νομίμων εκπροσώπων τους, συμφωνούν τα εξής:

ΑΡΘΡΟ 1

Τα συμβαλλόμενα μέρη αποφασίζουν τη σύναψη νέας ΕΓΣΣΕ για το έτος 2017.

Συμφωνείται ρητά ότι όλοι οι θεσμικοί όροι εργασίας, που θεσπίστηκαν με τις προηγούμενες ΕΓΣΣΕ και τις αντίστοιχες Διαιτητικές Αποφάσεις, όπως ίσχυαν κατά τη διαδοχή τους, αποτελούν ενιαίο σύνολο και εξακολουθούν να ισχύουν.

ΑΡΘΡΟ 2

Ευνοϊκότεροι όροι εργασίας που προβλέπονται από νόμους, διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, συλλογικές συμβάσεις, διαιτητικές αποφάσεις, εσωτερικούς κανονισμούς, έθιμα, πρακτική της επιχείρησης ή ατομικές συμβάσεις εργασίας, υπερισχύουν.

ΑΡΘΡΟ 3

Τα συμβαλλόμενα μέρη ρητά συμφωνούν ότι, εάν κατά τη διάρκεια ισχύος της παρούσας ΕΓΣΣΕ με οποιονδήποτε τρόπο αρθεί οποιαδήποτε περιοριστική διάταξη, που έχει επιβληθεί με νομοθετική παρέμβαση στο περιεχόμενο της ΕΓΣΣΕ 2010-2011-2012, τότε θα ξεκινήσουν άμεσες διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό των μισθολογικών όρων της ΕΓΣΣΕ.

ΑΡΘΡΟ 4

Στο Προσάρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ΕΓΣΣΕ περιλαμβάνονται τα πεδία για τα οποία συμφωνούνται δράσεις των συμβαλλομένων μερών και αφορούν την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας και την καταπολέμηση των διακρίσεων στους χώρους εργασίας.

ΑΡΘΡΟ 5

Τα συμβαλλόμενα στην ΕΓΣΣΕ μέρη εγκρίνουν το κείμενο της Εθνικής Στρατηγικής για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία που εκπόνησε το Ελληνικό Ινστιτούτο για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία (ΕΛΙΝΥΑΕ) και το οποίο προσαρτάται στην παρούσα ΕΓΣΣΕ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της (ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΙΙ)

Συμφωνούν επίσης να το υποβάλουν από κοινού στην Κυβέρνηση με σκοπό να υιοθετηθεί από αυτήν και να αποτελέσει το πλαίσιο των δημόσιων πολιτικών που θα ασκηθούν στο πεδίο αυτό και των σχετικών δράσεων των εθνικών κοινωνικών εταίρων.

ΑΡΘΡΟ 6

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2017 και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2017.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Για τον ΣΕΒ

Ο Πρόεδρος

Ο Εκτ. Αντιπρόεδρος

Θ. Φέσσας

Κ. Μπίσιος

Για τη ΓΣΕΒΕΕ

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Γ. Καββαθός

Γ. Κουράσης

Για την ΕΣΕΕ

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Β. Κορκίδης

Γ.Καρανίκας

Για τον ΣΕΤΕ

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν.Γραμματέας

Α. Ανδρεάδης

Γ. Βερνίκος

Για τη ΓΣΕΕ

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν.Γραμματέας

Γ. Παναγοπουλος

Ν. Κιουτσούκης

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Ι

Καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας

Τα συμβαλλόμενα στην ΕΓΣΣΕ μέρη επιβεβαιώνουν την προσήλωσή τους στην καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας. Θεωρούν ότι καθοριστικό ρόλο στην καταπολέμηση της παραβατικότητας στην αγορά εργασίας θα διαδραματίσει η αξιοποίηση των συστάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που περιέχονται στην «Διαγνωστική Έκθεση για την Αδήλωτη Εργασία στην Ελλάδα» (2016), και η εφαρμογή του «Οδικού Χάρτη για την Αδήλωτη Εργασία 2016-2019», που έχει συμφωνηθεί σε τριμερές επίπεδο.

Για τον σκοπό αυτό τα μέρη συμφωνούν να συνεργαστούν στενά μεταξύ τους για να λειτουργήσει αποτελεσματικά το αρμόδιο τριμερές όργανο του Υπουργείου Εργασίας για την υλοποίηση και την εποπτεία του ως άνω Οδικού Χάρτη και τυχόν άλλα θέματα της Αδήλωτης Εργασίας.

Καταπολέμηση των διακρίσεων στους χώρους εργασίας

Τα συμβαλλόμενα στην ΕΓΣΣΕ μέρη αναγνωρίζουν την ανάγκη νέων δράσεων για την ευαισθητοποίηση του κόσμου της εργασίας στη διαφορετικότητα, την πολυφυλετική και αλληλεξαρτώμενη σύγχρονη κοινωνία και εκφράζουν την ιδιαίτερη ανησυχία τους για τις πράξεις βίας και μίσους εξαιτίας διαφορετικών πραγματικών ή νομιζόμενων χαρακτηριστικών του εργαζομένου.

Με σκοπό τη συμβολή τους στην αποτελεσματική καταπολέμηση των φαινομένων ρατσισμού, ξενοφοβίας και μισαλλοδοξίας στους χώρους εργασίας τα συμβαλλόμενα μέρη επισημαίνουν την αναγκαιότητα της καταγραφής των περιστατικών ρατσιστικής βίας και ενθαρρύνουν την αναφορά τους στο Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, που έχει ιδρυθεί από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Εθνική Στρατηγική για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία 2016-2020

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τομέας της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία τίθεται ως βασική προτεραιότητα, στο γενικότερο πλαίσιο αναβάθμισης της ποιότητας στην εργασία, με γνώμονα τις εθνικές προτεραιότητες και το Στρατηγικό Πλαίσιο της ΕΕ για την Υγεία και την Ασφάλεια στην εργασία.

Η Ελληνική Πολιτεία, μέσω του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των αρμόδιων υπηρεσιών του, προάγει τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία σε εθνικό επίπεδο διαμορφώνοντας τη σχετική Εθνική Στρατηγική και τις επιμέρους πολιτικές ΥΑΕ, βασισμένη στην τριμερή εκπροσώπηση και τον κοινωνικό διάλογο, όπου δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ισόρροπη συμμετοχή εργαζομένων και εργοδοτών στη διαδικασία διαβούλευσης για το σχεδιασμό πολιτικών και τη λήψη αποφάσεων, στο ευρύτερο πλαίσιο διαχείρισης των θεμάτων Υ&Α της εργασίας σε εθνικό επίπεδο.

Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2010-2013

Η Εθνική Στρατηγική για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία (ΕΣΥΑΕ) της περιόδου 2010-2013, παρουσίασε ένα συνεκτικό σύνολο πολιτικών και παρεμβάσεων για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία στην Ελλάδα, το οποίο συνοδεύτηκε από πρόγραμμα δράσεων με χρονικό προσδιορισμό για την εφαρμογή στην πράξη των κατευθύνσεων που τέθηκαν από αυτή.

Η αξιολόγησή της ΕΣΥΑΕ που ακολούθησε την εφαρμογή κατέδειξε το γεγονός ότι σε γενικές γραμμές ικανοποίησε αρκετούς από τους τιθέμενους στόχους, ενώ υπήρξε απόκλιση από ορισμένους. Η αξιολόγησή της ανέδειξε πρωτίστως ότι η κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την πολιτική στην ΥΑΕ, με στρατηγικούς στόχους, άξονες προτεραιότητας, επιμέρους και συγκεκριμένες δράσεις και χρονοδιαγράμματα, αποτελεί μια πρωτοβουλία που αφενός απαιτεί την απαραίτητη πολιτική βούληση για την περαιτέρω προαγωγή της υγείας και ασφάλειας στην εργασία, αφετέρου την ετοιμότητα και ωριμότητα της Διοίκησης να οργανώσει, να συντονίσει και να παρακολουθήσει αυτήν την προσπάθεια με πιο συστηματικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΑΕ 2016-2020

Η ανάγκη ικανοποίησης των στόχων που τέθηκαν στην προηγούμενη στρατηγική που παρουσίασαν αποκλίσεις αλλιά και ανταπόκρισης στη νέα σύνθετη εργασιακή πραγματικότητα που έχει επιφέρει ραγδαίες αλλαγές στους όρους και τις συνθήκες εργασίας σε συνδυασμό με τις τεχνολογικές εξελίξεις και την ανάπτυξη νέων και μεταβαλλόμενων κινδύνων για την υγεία την ασφάλεια, απαιτούν τη χάραξη μιας νέας και συστηματικής στρατηγικής προσέγγισης της Υγείας και της Ασφάλειας στην Εργασία.

Ο νέος στρατηγικός σχεδιασμός για την περίοδο 2016-2020 λαμβάνει υπόψη του τα παραπάνω δεδομένα και την πλούσια εμπειρία που αποκτήθηκε, αξιοποιώντας παράλληλα και με ουσιαστικό τρόπο τον κοινωνικό διάλογο και θέτοντας ρεαλιστικούς και επιτεύξιμους στόχους με κυρίαρχο γνώμονα τις σύγχρονες εθνικές ανάγκες και προτεραιότητες, καθώς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιότητα της χώρας ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλιά και τα κατοχυρωμένα δικαιώματα στο πλαίσιο του δικαίου της ΕΕ στον τομέα της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (OSH acquis).

Όραμα της ΕΣΥΑΕ

«Δημιουργία περισσότερο ασφαλών, υγιών και παραγωγικών χώρων εργασίας στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα που θα διασφαλίζουν την υγεία και θα προάγουν την ευεξία/ευημερία των εργαζομένων και παράλληλα θα συμβάλουν στη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων και θα στηρίζουν την ανάπτυξη της οικονομίας.»

Στρατηγικοί στόχοι

1. Βελτίωση και ενδυνάμωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία
2. Υποστήριξη και καλλιέργεια νοοτροπίας πρόληψης των κινδύνων στην εργασία με τη συμμετοχή όλων, μέσω της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της ενημέρωσης.
3. Συστηματοποίηση και βελτίωση των διαδικασιών διάγνωσης, αναγγελίας και καταγραφής των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών. Ενδυνάμωση των πολιτικών και των μέτρων πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων και των σχετιζόμενων με την εργασία ασθενειών (επαγγελματικών ασθενειών), για όλους τους εργαζομένους.
4. Αντιμετώπιση νέων και αναδυόμενων κινδύνων για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Άξονες προτεραιότητων

Ο Στρατηγικός σχεδιασμός συνίσταται σε 10 άξονες προτεραιότητας οι οποίοι εξειδικεύονται με συγκεκριμένες δράσεις / χρονοδιάγραμμα / φορείς υλοποίησης.

1. Βελτίωση θεσμών και υποδομών του Εθνικού Συστήματος Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Εθνικό Σύστημα ΥΑΕ)

- α. Ανασυγκρότηση του Κέντρου Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΚΥΑΕ)
- β. Διασύνδεση του Εθνικού Συστήματος Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία (ΕΣυσΥΑΕ) με το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ),
- γ. Βελτίωση και οργάνωση του συστήματος καταγραφής της επαγγελματικής νοσηρότητας, μέσω του Συστήματος Ασφάλισης με λειτουργικό επανασχεδιασμό των μεθόδων και διαδικασιών αναγγελίας, αναγνώρισης και καταγραφής των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα
- δ. Δημιουργία μελετητικής ομάδας, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, για τη διερεύνηση των προϋποθέσεων λειτουργίας «Φορέα Ασφάλισης Επαγγελματικού Κινδύνου» στα πρότυπα των χωρών της ΕΕ.
- ε. Διοικητική και ποιοτική αναβάθμιση της επιτελικής υπηρεσίας για την ΥΑΕ του Υπουργείου Εργασίας.
- στ. Ενίσχυση/στελέχωση/τεχνολογική αναβάθμιση των υπηρεσιών Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας του Σ.ΕΠ.Ε.
- ζ. Αναβάθμιση και ενδυνάμωση του ρόλου του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (ΣΥΑΕ), με στόχο να συμμετέχει ενεργά στη χάραξη, παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών για την ΥΑΕ, συνδυάζοντας τις θέσεις των κοινωνικών εταίρων, καθώς και τις απόψεις των επιστημονικών και κοινωνικών φορέων. Θεσμική ένταξη του ΕΛΙ.ΝΥ.Α.Ε. στο ΣΥΑΕ ως ισότιμο μέλος.

2. Απλούστευση και βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την ΥΑΕ

- α. Ενσωμάτωση των νέων Οδηγιών της ΕΕ σε εθνικό δίκαιο.
- β. Επανεξέταση του νομοθετικού πλαισίου για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία με έμφαση στην ποιοτική αναβάθμιση των θεσμών παροχής υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης, στη θέσπιση νομοθετικών προβλέψεων για την προστασία από νέους και αναδυόμενους κινδύνους (π.χ. ψυχοκοινωνικούς παράγοντες κινδύνου, γήρανση του εργατικού δυναμικού και μεγάλης ηλικίας εργαζόμενοι κ.α.).
- γ. Κύρωση Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας για την ΥΑΕ.

3. Ενίσχυση εφαρμογής της νομοθεσίας για την ΥΑΕ

- α. Ενίσχυση εφαρμογής νομοθεσίας στο Δημόσιο: Δημιουργία σε κάθε Υπουργείο και σε κάθε ΝΠΔΔ και ΟΤΑ, οργανωμένης δομής για την παροχή υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης όσον αφορά στην ΥΑΕ, με σχετική απόφαση του αρμόδιου για όλο το δημόσιο τομέα Υπουργείου Εσωτερικών.
- β. Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κυρώσεων της Επιθεώρησης Εργασίας κατά των παραβατικών συμπεριφορών και αναζήτηση κινήτρων.
- γ. Ενεργοποίηση Εθνικού Σημείου Επαφής του «Ευρωπαϊκού Συστήματος Διαχείρισης της Πληροφόρησης για τα θέματα ΥΑΕ» (European OSH Information System). Ανάπτυξη βάση πληροφόρησης με άντληση στοιχείων για έκθεση σε παράγοντες από ΣΕΠΕ, ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε και άλλες πηγές.
- δ. Αξιολόγηση, εκσυγχρονισμός και βελτίωση εφαρμογής της νομοθεσίας για τους θεσμούς ΥΑΕ (ΕΣΥΠΠ, ΕΞΥΠΠ, ΕΥΑΕ).

4. Στήριξη μικρομεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων

- α. Ανάπτυξη νέων διαδικτυακών, διαδραστικών, κλαδικών εργαλείων OiRA (online risk assessment tools). Υλοποίηση από Υπουργείο Εργασίας & ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.
- β. Διάδοση εργαλείων Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου (EEK) - συνεργασίες.
- γ. Οργάνωση ημερίδων και επιμορφωτικών σεμιναρίων, παραγωγή εκδόσεων σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, λειτουργία σημείων πληροφόρησης (info points) σε χώρους με ευρύ κοινό. Εγκατάσταση Info points για ΜΜΕ σε συνεργασία με φορείς των κοινωνικών εταίρων.

5. Καλλιέργεια και προαγωγή νοοτροπίας πρόληψης

- α. Δράσεις ενημέρωσης μέσω του Εθνικού Εστιακού Πόλου Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης (Πανερωπαϊκές Εκστρατείες π.χ. δεύτερη πανευρωπαϊκή εκστρατεία για την περίοδο 2017-2018 με κεντρικό θέμα την «Προαγωγή νοοτροπίας πρόληψης όσον αφορά στις επικίνδυνες χημικές ουσίες, με έμφαση σε συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων»).
- β. Συνεργασίες Εθνικού Εστιακού Πόλου Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης με το Δίκτυο Enterprise Europe Network - Hellas (EEN), το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. και άλλους φορείς των κοινωνικών εταίρων για τη διάδοση της πληροφόρησης για την ΥΑΕ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο αλλά και τη διεξαγωγή κοινών δράσεων στο πεδίο της ΥΑΕ και ειδικότερα για την παροχή τεχνικής υποστήριξης, συμβουλευτικής και καθοδήγησης προς τις μικρομεσαίες και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις καθώς και για την καλλιέργεια και προαγωγή νοοτροπίας πρόληψης σε εργοδότες και εργαζόμενους στον τομέα αυτό.
- γ. Δράσεις ενημέρωσης, διάδοσης πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης, τόσο στο πλαίσιο του ετήσιου εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (28η Απριλίου) και της σχετικής εκστρατείας που διοργανώνεται σε παγκόσμια κλίμακα από την Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ILO), όσο και κατόπιν ad hoc αιτημάτων / πρωτοβουλιών φορέων, ή κλάδων οικονομικής δραστηριότητας ή μεμονωμένων επιχειρήσεων που απασχολούν μεγάλο αριθμό εργαζομένων.
- δ. Ενίσχυση πληροφοριακού ρόλου του ΣΕΠΕ για την έγκαιρη και έγκυρη διαμόρφωση νοοτροπίας πρόληψης στο πλαίσιο των ελέγχων στους χώρους εργασίας.

6. Ενσωμάτωση της ΥΑΕ στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση

- α. Ενεργοποίηση του Δικτύου ένταξης των θεμάτων ΥΑΕ στην εκπαίδευση, σε συνεργασία με το Υπ. Παιδείας, το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής-ΙΕΠ, το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. και τους κοινωνικούς εταίρους.
- β. Διερεύνηση κοινών πρωτοβουλιών μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας, του Υπουργείου Παιδείας και των φορέων των κοινωνικών εταίρων για το θεσμό των προγραμμάτων μαθητείας ή άλλων σχετικών προγραμμάτων πρακτικής άσκησης και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας -κυρίως από τον χώρο της τεχνικής εκπαίδευσης- για την καλύτερη ένταξη στον κόσμο της εργασίας.
- γ. Εκπαίδευση των προϊσταμένων σχολικών μονάδων σε θέματα ΥΑΕ, σε συνεργασία με ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Κατάρτιση και συνεχής επιμόρφωση των άμεσα εμπλεκόμενων με τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία ως προς τις εξελίξεις και μεταβολές στο εργασιακό περιβάλλον και στην οργάνωση της εργασίας (νέες μορφές εργασίας, τεχνολογικές εξελίξεις, νέοι κίνδυνοι κ.λ.π.) αλλά και ως προς τις βασικές αρχές της

ΑΥΕ, αξιοποιώντας τις δυνατότητες επιμόρφωσης που προσφέρει στους εργαζόμενους του Δημόσιου τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

- 7. Προαγωγή της υγείας στην εργασία και αντιμετώπιση της δημογραφικής αλλαγής**
 - α. Ευρωπαϊκή εκστρατεία «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας για όλες τις ηλικίες» (“Healthy and safe workplaces for a sustainable working life”) 2016-2017.
 - β. Συλλογή και διάδοση καλών πρακτικών από επιχειρήσεις.

- 8. Ενθάρρυνση της επιστημονικής προόδου και της έρευνας – Νέοι και αναδυόμενοι κίνδυνοι**
 - α. Έρευνα με έμφαση σε επιπτώσεις στην ΥΑΕ από την εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτομιών στην οργάνωση εργασίας ή ευέλικτων μορφών, έκθεση σε χημικούς παράγοντες.
 - β. Υλοποίηση ερευνών στα πλαίσια των προτεραιοτήτων της παρούσας Εθνικής στρατηγικής από ερευνητικά ινστιτούτα όπως το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., καθώς και από Ακαδημαϊκά Ιδρύματα.

- 9. Ενδυνάμωση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων και της συμμετοχής των εργαζομένων**
 - α. Αναβάθμιση και ενίσχυση του ρόλου του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (ΣΥΑΕ), με στόχο να συμμετέχει ενεργά στη χάραξη, παρακολούθηση και αξιολόγηση πολιτικών για την ΥΑΕ, συνδυάζοντας τις απόψεις των επιστημονικών και των κοινωνικών φορέων. Θεσμική ένταξη του ΕΛΙ.ΝΥ.Α.Ε. στο ΣΥΑΕ ως ισότιμο μέλος.
 - β. Συνεργασία με ινστιτούτα και ερευνητικούς φορείς των κοινωνικών εταίρων.

- 10. Δικτύωση και ανάπτυξη συνεργασιών για την ΥΑΕ**
 - α. Ενσωμάτωση της ΥΑΕ σε άλλες πολιτικές (Παιδεία, Περιβάλλον, Υγεία, Βιομηχανική πολιτική, Ισότητα των φύλων κ.ά.).
 - β. Συνεργασίες με EU-OSHA, EuroFound, SLIC, ILO κ.ά.»

Αποδεκτές τιμές [3] για τον στατικό συντελεστή τριβής (SCOF) είναι αυτές που είναι τουλάχιστον ίσες προς 0,5. Όσον αφορά στον δυναμικό συντελεστή τριβής (DCOF) συιστώνται τιμές τουλάχιστον ίσες προς 0,4. Οι συντελεστές εξαρτώνται και από τις δύο επιφάνειες, τόσο το δάπεδο όσο και την επιφάνεια τοποθέτησης του οργάνου μέτρησης. Χρειάζεται, συνεπώς, να γνωρίζουμε και τη φύση της τελευταίας (δέρμα, λάστιχο, οργανικός ψαμμίτης κ.λπ.)

Περιοποίηση και καθαριότητα του δαπέδου

Ο συντελεστής τριβής ενός δαπέδου δεν είναι σταθερός αλλά αλλιάζει μέσα στον χρόνο. Αυτό μπορεί να οφείλεται, είτε στη φθορά του δαπέδου είτε στην παρουσία ρύπων (νερό, λάδι κ.λπ.) οι οποίοι είναι δυνατό να προκαλέσουν μια αισθητή μείωση της τριβής. Ακόμα, είναι δυνατό οι παραπάνω ρύποι να συσσωρεύονται πάνω στην επιφάνεια και να μην απομακρύνονται με τον κατάλληλο τρόπο (κακός καθαρισμός του δαπέδου).

Είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για το δάπεδο προϊόντα που καθιστούν ευκολότερο τον καθαρισμό του, μειώνουν την υποβάθμισή του μέσα στον χρόνο, αυξάνουν τον συντελεστή τριβής ή περιορίζουν το φαινόμενο του hydroplaning (αυτός ο όρος χρησιμοποιείται στην περίπτωση που το πόδι υποστηρίζεται προς στιγμήν από την τριβή μιας υγρής ταινίας π.χ. νερού και όχι από την ίδια την επιφάνεια. Το αποτέλεσμα είναι ότι αυξάνεται η πιθανότητα ολίσθησης).

Όσον αφορά στην τυχαία παρουσία νερού ή άλλων ουσιών, εκτός από την άμεση αφαίρεσή τους είναι μέγιστης σημασίας η χρήση των ειδικών προειδοποιητικών πινακίδων.

Ο καθαρισμός των δαπέδων είναι ένα πρόβλημα που υποτιμάται γενικά. Μελέτες έχουν αποδείξει ότι μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, λάδια και λίπη αντιδρούν με τα απορρυπαντικά και πολυμερίζονται. Κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργείται πάνω στο δάπεδο μια ταινία που είναι πολύ δύσκολο να αφαιρεθεί και η οποία μειώνει σημαντικά τον συντελεστή τριβής του δαπέδου, κυρίως όταν αυτό είναι βρεγμένο. Είναι αναγκαίο να αγοράζονται τα απορρυπαντικά από εξειδικευμένες εταιρείες και να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις οδηγίες του παραγωγού (πρέπει να ελέγχουμε ιδιαίτερα εάν προβλέπεται ξέβγαλμα των δαπέδων μετά τη χρήση των απορρυπαντικών, ούτως ώστε να αφαιρείται το μείγμα απορρυπαντικών - ρύπων).

Εικ. 4: Προειδοποιητική πινακίδα

Μέσα ατομικής προστασίας

Υπάρχουν στην αγορά αντιολισθητικά παπούτσια με την ένδειξη SRA (δοκιμασμένα σε κεραμική επιφάνεια με απορρυπαντικό), SRB (δοκιμασμένα σε ασφάλινη επιφάνεια με γλυκερίνη), SRC (δοκιμασμένα και στις δύο επιφάνειες) ούτως ώστε να έχουν μεγαλύτερη έλξη σε ολισθηρές επιφάνειες. Προφανώς η χρήση αυτών των παπουτσιών βοηθά τον εργαζόμενο, αλλά δεν του εξασφαλίζει πλήρη προστασία κατά της ολίσθηρότητας σε όλες τις περιστάσεις. Ακόμη και με αυτά τα παπούτσια, ο συντελεστής τριβής (COF) μπορεί να είναι σημαντικά μικρότερος από το 0,4.

Σκάλες

Σε περίπτωση πτώσης από σκάλα, η πιθανότητα σοβαρών τραυματισμών είναι ιδιαίτερα μεγάλη. Όσον αφορά στην ασφάλεια από πτώση, πρέπει να προσεχθούν τα παρακάτω:

- Τα περισσότερα ατυχήματα συμβαίνουν είτε στα πρώτα είτε στα τελευταία σκαλιά. Τα σημεία αυτά πρέπει να επισημαίνονται κατάλληλα π.χ. με ειδικές ταινίες.

- Τα σκαλιά πρέπει να έχουν ομοιόμορφο ύψος
Η προεξοχή του σκαλιού δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερη από 3,8 mm

Όταν υπάρχει πόρτα, πρέπει να υπάρχει ελεύθερος χώρος τουλάχιστον ίσος με το πλάτος της σκάλας

Οι σκάλες πρέπει να παραμένουν ελεύθερες από υλικά που εμποδίζουν τη διέλευση.

Αν είναι δυνατό, να τοποθετούνται στα σκαλιά ειδικές αντιολισθητικές ταινίες που θα τα καθιστούν περισσότερο εμφανή.

Οι σκάλες πρέπει να έχουν χειρολαβές κουπαστής και από τις δύο πλευρές ή, σε περίπτωση που υπάρχει μόνο μια, να είναι δυνατό να την πιάσει κανείς και όταν στέκεται στην αντίθετη πλευρά. Θα πρέπει να είναι εύκολο να κρατηθεί κανείς από την κουπαστή (αν είναι δυνατό, να αποφεύγονται οι κουπαστές που έχουν ορθογωνική διατομή και οι οποίες επιλέγονται συχνά για αισθητικούς λόγους).

Εικ. 6: Κουπαστή με κατάλληλη διατομή

Εικ. 5: Προεξοχή σκαλοπατιού

Βιβλιογραφία

1. Di Pilla, Steven, Slip and Fall prevention - A Practical Handbook, Lewis Publishers, 2003
2. Πρότυπο ISO 8995-1: 2002 (CIE S 008/E:2001) Lighting of work places
3. https://en.wikipedia.org/wiki/Color_Rendering_Index
4. OSHA, Recommendation: Federal Register, April 1, 1990, Vol.55, No.69, p.13408, 29 CFR, Walking and Working Surfaces and personal Protective Equipment (Fall Protection Systems); Notice of proposed Rulemaking - Section 1910.22 General Requirements.
5. Kendzior, Russell J., Slip-and-Fall prevention Made Easy - A Comprehensive Guide to Preventing Accidents, 1999
6. Illuminating Engineering Society of North America (IESNA), <http://www.iesna.org>

Λορέντζο Ραντίν

Βιομηχανικός Υγιεινολόγος, Εργαστήριο Βιομηχανικής Υγιεινής ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

(Συνέχεια από τη σελίδα 18)

περιοδικότητας κ.λπ.

Επισημαίνεται ότι, τα στατιστικά στοιχεία ατυχημάτων, καθώς και τα εξαγόμενα αποτελέσματα υπολογισμού της επικινδυνότητας με τη μέθοδο PRAT αναλύονται περαιτέρω με τη μέθοδο των χρονοσειρών TSP (Time Series Processes), για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων.

Επιλεγμένα Αποτελέσματα

Στον Πίνακα 5 που ακολουθεί, ο οποίος παρουσιάζει τα αποτελέσματα εφαρμογής της PRAT στις κατασκευές για το 2006 (βάσει των στατιστικών δεδομένων του Σ.ΕΠ.Ε.) παρατηρούμε ότι το ατύχημα με αιτία πρόκλησης (ή παράγοντας κινδύνου) «Ολίσθηση - Παραπάτημα - Πτώση ατόμων» έχει τη μεγαλύτερη επικινδυνότητα 210,29 για το έτος 2006. Σύμφωνα με τον πίνακα 4, είναι απαραίτητο να ληφθούν μέτρα σε διάστημα ενός έτους. Η «πηγή» κινδύνου «Υπερχείλιση, ανατροπή, διαρροή, ροή, εξάτμιση, εκπομπή» παρουσιάζει τη μικρότερη επικινδυνότητα 4,81. Για αυτήν αλλά και για όλες τις υπόλοιπες αιτίες, δεν είναι αναγκαία η άμεση λήψη μέτρων, αλλά η παρακολούθηση του συμβάντος, καθώς παρουσιάζουν $R < 100$.

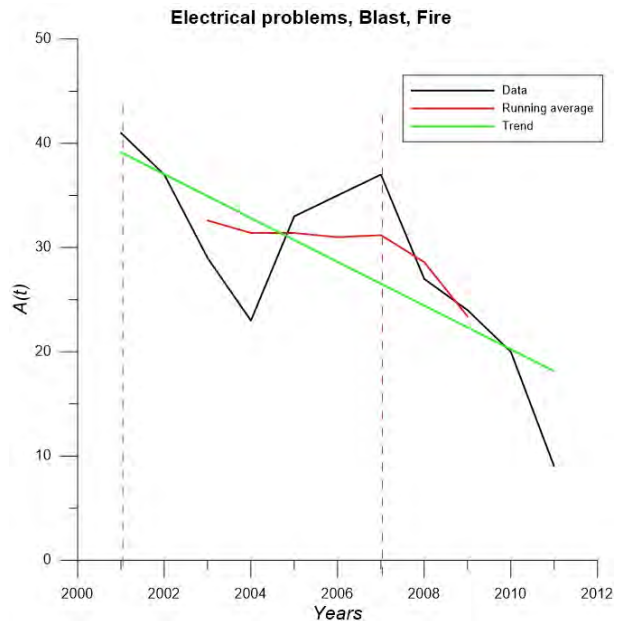
Πίνακας 5. Επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων με τη τεχνική PRAT από τη βάση δεδομένων του Σ.ΕΠ.Ε. για τις Κατασκευές του έτους 2006

Περιγραφή του ατυχήματος	Πλήθος Ατυχημάτων	P	S	F	R
Ηλεκτρικά προβλήματα, έκρηξη, πυρκαγιά	35	0,439	10	3,638	15,97
Ολίσθηση - Παραπάτημα - Πτώση ατόμων	367	4,604	9	5,075	210,29
Θραύση, διάρρηξη διάσπαση, ολίσθηση, πτώση, κατάρρευση υλικού παράγοντα	142	1,781	10	4,489	79,95
Υπερχείλιση, ανατροπή, διαρροή, ροή, εξάτμιση, εκπομπή	14	0,175	9	3,055	4,81
Κίνηση του σώματος υπό ή με σωματική ένταση	17	0,213	8	3,138	5,35
Απώλεια ελέγχου μηχανήματος, μέσου μεταφοράς, εργαλείου χειρός, αντικειμένου, ζώου	128	1,606	10	4,416	70,92
Άλλες αιτίες	94	1,179	9	4,239	44,98
Συνολικός αριθμός	797	9,997			

Στον πίνακα 6 αποτυπώνεται η χρονοσειρά των ατυχημάτων $A(t)$ για τα έτη από 2001 έως 2011 από τη βάση δεδομένων του Σ.ΕΠ.Ε. για την Ελλάδα σχετικά με τον παράγοντα κινδύνου «Ηλεκτρικά προβλήματα, έκρηξη, πυρκαγιά», καθώς και οι υπολογιζόμενες τιμές της επικινδυνότητας $R(t)$, και ακολουθούν τα αντίστοιχα γραφήματα.

Πίνακας 6. Χρονοσειρές Ατυχημάτων $A(t)$ και Επικινδυνότητας $R(t)$ για την «πηγή» κινδύνου «Ηλεκτρικά προβλήματα, έκρηξη, πυρκαγιά» - Στοιχεία Σ.ΕΠ.Ε.

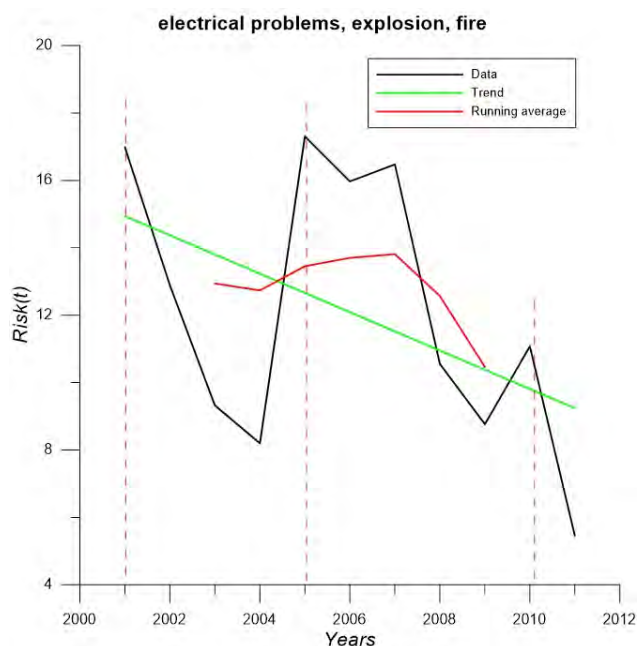
Χρόνος t	A(t)	R(t)
2001	41	16,99
2002	37	12,89
2003	29	9,32
2004	23	8,20
2005	33	17,31
2006	35	15,97
2007	37	16,48
2008	27	10,56
2009	10	5,58
2010	10	13,26
2011	3	3,71

Σχήμα 2. Γράφημα των ατυχημάτων σε σχέση με τον χρόνο για την «πηγή» κινδύνου «Ηλεκτρικά προβλήματα, έκρηξη, πυρκαγιά» από στοιχεία του Σ.ΕΠ.Ε για την Ελλάδα.

Στο γράφημα του Σχήματος 2 που αφορά στην χρονοσειρά των ατυχημάτων για τον παράγοντα κινδύνου «Ηλεκτρικά προβλήματα, έκρηξη, πυρκαγιά» γίνεται αντιληπτή μια πτωτική τάση (σύμφωνα με την ευθεία γραμμή της μέσης τιμής) με έντονες αυξομειώσεις. Επίσης παρατηρούμε μια περιοδικότητα, η οποία εμφανίζει μέγιστο κάθε 6 έτη. Παράλληλα, ο κινητός μέσος όρος παρουσιάζει μια σταθερότητα από το 2003 έως το 2007, ενώ από το 2007 και έπειτα συνεχίζει με πτωτική πορεία.

Στο γράφημα του Σχήματος 3 που αφορά στην χρονοσειρά της επικινδυνότητας για τον παράγοντα «Ηλεκτρικά προβλήματα, έκρηξη, πυρκαγιά» γίνεται αντιληπτή μια πτωτική τάση με έντονες αυξομειώσεις. Επίσης παρατηρούμε μια περιοδικότητα η οποία εμφανίζει μέγιστο κάθε 4 ή 5 έτη.

Σχήμα 3. Γράφημα της επικινδυνότητας σε σχέση με τον χρόνο για την «πηγή» κινδύνου «Ηλεκτρικά προβλήματα, έκρηξη, πυρκαγιά» από στοιχεία του Σ.Ε.Π.Ε για την Ελλάδα

Συμπεράσματα

Στη συγκεκριμένη εργασία, χρησιμοποιώντας τεχνικές, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιηθεί στη διεθνή βιβλιογραφία, καταλήξαμε σε ένα νέο μεθοδολογικό πλαίσιο, το οποίο, αφενός μεν συνίσταται στον συνδυασμό της αιτιοκρατικής τεχνικής PRAT και της στοχαστικής TSP (βλ. το διάγραμμα του Σχήματος 1), αφετέρου δε, η εφαρμογή του πραγματοποιείται μέσω της ανάλυσης πραγματικών στοιχείων ατυχημάτων. Τα στατιστικά στοιχεία που αναλήφθηκαν αφορούν στην Ελλάδα και την Κύπρο, ενώ χρησιμοποιώντας τη βάση δεδομένων της Eurostat επιχειρήθηκε η ανάλυση και σύγκριση του επιπέδου των ατυχημάτων και της επικινδυνότητας της Ελλάδας, της Ισπανίας, της Γερμανίας και της Γαλλίας, με εστίαση στις δραστηριότη-

τες του κλάδου των Κατασκευών (Τεχνικά Έργα).

Η αρχή της ανάλυσης του μεθοδολογικού πλαισίου ξεκινά με την εφαρμογή της αναλογικής τεχνικής (PRAT) με τη βοήθεια στατιστικών στοιχείων ατυχημάτων. Ένα από τα σημαντικά ευρήματα όσον αφορά στην ανάλυση με την PRAT είναι η σταθερά υψηλότερη επικινδυνότητα που παρουσιάζεται σε κάθε πίνακα ανά έτος για τα στοιχεία της Ελλάδας, του παράγοντα κινδύνου «Ολίσθηση - Παραπάτημα - Πτώση ατόμων», η οποία εμφανίζει επικινδυνότητα που ξεπερνά σε πολλές περιπτώσεις το όριο του 200. Σύμφωνα με την ανάλυση η αιτία αυτή έχει πτωτική πορεία στον χρόνο και εμφανίζει μια περιοδικότητα με μέγιστο ανά 3 έτη.

Ανησυχητικά αποτελέσματα για τα ελληνικά δεδομένα είναι οι ιδιαίτερα αυξημένες τιμές της «πηγής» κινδύνου «Άλλες αιτίες». Η ανάλυση των αποτελεσμάτων έδειξε πως εμφανίζονται τιμές επικινδυνότητας της τάξης του 160. Κάτι τέτοιο σε μια «πηγή» (ή παράγοντα) κινδύνου για την οποία δεν υπάρχουν και δεν μπορούν να εξαχθούν πιθανά αίτια, είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο και θα πρέπει να δοθεί η απαιτούμενη προσοχή. Όσον αφορά στις υπόλοιπες πηγές κινδύνου, οι τιμές της επικινδυνότητας που καταγράφηκαν ήταν κάτω του ορίου του 100, το οποίο σημαίνει πως θα πρέπει να υπάρξει παρακολούθηση των φαινομένων που προκαλούν την επικινδυνότητα για την περαιτέρω μείωσή της, χωρίς να κρίνεται αναγκαία η άμεση λήψη μέτρων.

Αρκετά σημαντικό εύρημα όμως, ήταν η εμφάνιση περιοδικοτήτων, σχεδόν σε όλα τα γραφήματα, τα οποία ήταν είτε χρονοσειρές επικινδυνότητας είτε χρονοσειρές ατυχημάτων. Η εμφάνιση και η ανάλυση των περιοδικοτήτων που εμφανίζονται μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην προσπάθεια πρόληψης ατυχημάτων. Στα στοιχεία της Κύπρου που εξετάστηκαν, η πηγή κινδύνου που είχε σταθερά τις υψηλότερες τιμές για τα έτη που εξετάστηκαν, η οποία είναι η «θραύση, διάρρηξη, διάσπαση, ολίσθηση, πτώση κατάρρευση υλικού παράγοντα», εμπεριέχει και τα ατυχήματα που έχουν να κάνουν με πτώσεις εργαζομένων από ύψη και στο αυτό επίπεδο. Στα στοιχεία της Κύπρου οι αιτίες που επίσης είχαν αρκετά υψηλή επικινδυνότητα ήταν οι: «Απώλεια ελέγχου μηχανήματος, μέσου μεταφοράς, εργαλείου χειρός, αντικειμένου, ζώου» και «Υπερχειλίση, ανατροπή, διαρροή, ροή, εξάτμιση, εκπομπή», καθώς οι τιμές της επικινδυνότητας αυτών, ήταν συχνά πάνω από 100. Όσον αφορά στη συγκριτική ανάλυση μεταξύ των στοιχείων των παραγόντων κινδύνου της Κύπρου και της Ελλάδος, για την πηγή κινδύνου «θραύση, διάρρηξη, διάσπαση, ολίσθηση, πτώση κατάρρευση υλικού παράγοντα», βρέθηκε πως το πλήθος των ατυχημάτων αλλά και η επικινδυνότητα είχαν αρκετά υψηλότερες τιμές για την Κύπρο. Στο διάγραμμα όμως των ατυχημάτων φάνηκε να υπάρχει διαφορά φάσης ενός έτους στα δύο γραφήματα. Επίσης η πηγή κινδύνου «Υπερχειλίση, ανατροπή, διαρροή, ροή, εξάτμιση, εκπομπή» στο διάγραμμα ατυχημάτων παρουσιάζει παρόμοια περιοδικότητα με διαφορά φάσης ενός έτους.

Προχωρώντας στην ανάλυση των στοιχείων, τα οποία έχουν εξαχθεί από τη βάση δεδομένων της Eurostat,

εξετάσαμε τη γενική συμπεριφορά των ατυχημάτων ως σύνολο των πηγών κινδύνου χρησιμοποιώντας την τεχνική του μέσου R (Risk). Μια από τις σημαντικές παρατηρήσεις είναι πως σχεδόν όλες οι καμπύλες των ατυχημάτων από το 2003 και έπειτα, έχουν μια σταθερά πτωτική πορεία. Αυτό όμως δεν αντικατοπτρίζεται στο γράφημα της επικινδυνότητας, καθώς παρατηρήθηκε πως οι καμπύλες σχεδόν για όλες τις, προς εξέταση, χώρες παραμένουν σταθερές. Εντύπωση προξενούν οι καμπύλες της Ελλάδας και της Γερμανίας, καθώς αν και η Ελλάδα παρουσιάζει χαμηλότερο αριθμό ατυχημάτων είχε αρκετά υψηλή επικινδυνότητα. Από την άλλη πλευρά, η Γερμανία αν και είχε αρκετά μεγάλο πλήθος ατυχημάτων είχε τη χαμηλότερη επικινδυνότητα σε σχέση με όλες τις υπό εξέταση χώρες.

Αναφορές

1. Marhavidas, P.K. (2009) Risk Estimation in the Greek Constructions' Worksites by using a Quantitative Assessment Technique and Statistical Information of Occupational Accidents. *Journal of Engineering Science and Technology Review* 2 (1) 51-55.
2. Marhavidas P.K., D.E. Koulouriotis, "A risk estimation methodological framework using quantitative assessment techniques and real accidents' data: application in an aluminum extrusion industry", doi:10.1016/j.jlp.2008.04.009, *Journal of Loss Prevention in the Process Industries*, Elsevier, vol. 21, issue 6, p.p. 596-603, 2008.
3. Marhavidas P.K., D.E. Koulouriotis and V. Gemeni, "Risk Analysis and Assessment Methodologies in the Work Sites: On a Review, Classification and Comparative Study of the Scientific Literature of the Period 2000-2009", DOI: 10.1016/j.jlp.2011.03.004, *Journal of Loss Prevention in the Process Industries*, ISSN 0950-4230, vol 24, issue 5, pp. 477-523, 2011.
4. Marhavidas P.K., Koulouriotis D.E. (2012) A combined usage of stochastic and quantitative risk assessment methods in the worksites: Application on an electric power provider. *Reliability Engineering and System Safety* 97 36-46.
5. Marhavidas P.K., Koulouriotis D.E., Spartalis S.H. (2013) Harmonic analysis of occupational-accident time-series as a part of the quantified risk evaluation in worksites: Application on electric power industry and construction sector. *Reliability Engineering and System Safety* 112 8-25.
6. Zheng X, Liu M. (2009) An overview of accident forecasting methodologies. *Journal of Loss Prevention in the Process Industries* 22 484-491.

Οι μαθητευόμενοι κατά τον ύστερο μεσαίωνα

Απόσπασμα από το βιβλίο «*Les Métiers au Moyen Âge*» (Τα επαγγέλματα κατά τον μεσαίωνα) της Sophie Cassagnes-Brouquet. Εκδόσεις: Editions Ouest-France (2014). Σελίδες 93 - 96. Η συγγραφέας είναι καθηγήτρια μεσαιωνικής ιστορίας στο Πανεπιστήμιο της Τουλούζης II.

Οι μαθητευόμενοι, συνήθως ανήλικοι, τοποθετούνται με πρωτοβουλία των γονιών τους στην υπηρεσία ενός μάστορα, με τον οποίο συνδέονται μέσω ενός συμβολαίου επικυρωμένου από συμβολαιογράφο. Η διάρκεια της μαθητείας ποικίλλει: στο Παρίσι κατά τον 13ο αιώνα στα καταστατικά των επαγγελματιών είναι από δύο έως δώδεκα χρόνια. Οι μάστορες προσφέρουν διαμονή και διατροφή στους μαθητευόμενούς τους και αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τους μάθουν την τέχνη χωρίς τίποτα να τους αποκρύψουν. Ο μάστορας παίρνει το παιδί «στο ψωμί του, στο φαΐ του και στη δουλειά του». Ο μαθητευόμενος προσφέρει τους καρπούς του έργου του στον μάστορα. Το συμβόλαιο καθορίζει τις ιδιαιτερότητες της μαθητείας βάσει τριών κυρίων παραμέτρων. Η πρώτη είναι η ηλικία εισαγωγής στην εκπαίδευση, συνήθως μεταξύ 12 και 16 ετών. Οι έφηβοι που μπαίνουν στη δουλειά ενός μάστορα δεν είναι μικρά παιδιά και διαθέτουν ήδη σε πλήρη βαθμό φυσικές και διανοητικές ικανότητες. Αρκετοί έχουν ήδη λάβει μια στοιχειώδη εκπαίδευση. Οι περισσότεροι από αυτούς προέρχονται από τις πόλεις και από οικογένειες τεχνιτών. Η διάρκεια της μαθητείας κυμαίνεται μεταξύ δύο και δώδεκα ετών, πιο σύντομη στα εμπορικά επαγγέλματα και πιο μακροχρόνια στο επάγγελμα του ζωγράφου ή του χρυσοχόου. Αυτά τα χρόνια αποτελούν ένα σημαντικό στάδιο στη ζωή του εφήβου. Τόσο οι γονείς όσο και ο μάστορας υπολογίζουν να αντλήσουν οφέλη με διαφορετικούς τρόπους. Το κίνητρο των γονέων είναι να δώσουν στον γιο ή στην κόρη τους μια καλή δουλειά, συνήθως καλύτερη από τη δική τους. Γι' αυτόν τον λόγο το συμβόλαιο αναπαράγει συνήθως τις ίδιες τυπικές φράσεις. Επιμένει στην επαγγελματική συνείδηση με την οποία πρέπει ο μάστορας να διαμορφώσει τον νέο. Ακόμα και αν οι φράσεις αυτές μας φαίνονται συμβατικές, αντανakλούν πιστά την ελπίδα των γονιών που διάλεξαν συχνά ένα φημισμένο εργαστήριο. Από την πλευρά του, ο μάστορας ελπίζει να επωφεληθεί από τον μαθητευόμενο που του προσφέρει φθνή εργασία, τουλάχιστον κατά τα τελευταία έτη της μαθητείας του. Καμιά φορά απαιτεί από τους γονείς μian αμοιβή για

την αποδοχή του παιδιού τους και για την κάλυψη των εξόδων διατροφής, διαμονής και εκπαίδευσης.

Οι υποχρεώσεις είναι, συνεπώς, αμοιβαίες. Ο μάστορας αναλαμβάνει να στεγάσει, να θρέψει, να ντύσει και να παπουτσώσει τον μαθητή του. Όλα τα συμβόλαια επιμένουν στην υποχρέωση να θρέψουν τον έφηβο, να «διαχειριστούν τον επιούσιό του». Η υποχρέωση για την επίπλωση, τα ενδύματα και τα παπούτσια εμφανίζονται σπανιότερα.

Ο μαθητευόμενος ζαχαροπλάστης, *Albucasis, Tacuinum sanitatis, Ρηνανία, μέσα του 15ου αιώνα* (Παρίσι, Εθνική Βιβλιοθήκη της Γαλλίας, ms. latin 9333, f° 78, v°.)

«A+A 2017» στο Ντύσσελντορφ: Η μεγαλύτερη έκθεση στον κόσμο σε θέματα ΥΑΕ

Από τις 17 έως τις 20 Οκτωβρίου 2017 διοργανώνεται στο Ντύσσελντορφ της Γερμανίας η μεγαλύτερη έκθεση του κόσμου σε θέματα ασφάλειας, φύλαξης και υγείας στους εργασιακούς χώρους. Αναμένονται περισσότεροι από 1.900 εκθέτες. Απευθύνεται σε τεχνικούς / μηχανικούς ασφάλειας, γιατρούς εργασίας, περιβαλλοντολόγους, εργαζόμενους τεχνικών εποπτικών αρχών και υπουργείων, μέλη επιτροπών ΥΑΕ, πυροσβέστες, εργαζόμενους σε εταιρίες φύλαξης, πολιτικούς, τεχνοκράτες καθώς και δημοσιογράφους. Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του 2015 που δημοσίευσαν οι διοργανωτές της εκδήλωσης, περισσότεροι από 65.000 ειδικοί από 86 χώρες επισκέφθηκαν την έκθεση το 2015. Το 86% από αυτούς ήταν άτομα με κομβικό ρόλο (decision makers) στην ασφάλεια, την υγεία, τη βιομηχανία, το εμπόριο και τις υπηρεσίες. Η φετινή έκθεση θα δώσει έμφαση σε ιδιαίτερα θέματα της ΥΑΕ, όπως είναι τα μέσα ατομικής προστασίας, η μόδα της προστατευτικής ενδυμασίας, διατάξεις ασφάλειας, λογισμικό και συμβουλευτική. Τονίζεται ότι όλα τα παραπάνω προϊόντα ή υπηρεσίες στόχο έχουν να αποκτήσουν μια προσωπική διάσταση, προσαρμοσμένη στον εκάστοτε χρήστη. Παράλληλα, τονίζεται και η συλλογική προστασία της υγείας των ερ-

γαζομένων και, στο θέμα της φύλαξης, της παρουσίας των επιχειρήσεων. Οι διοργανωτές δεν παραλείπουν να προβάλλουν θέματα προληπτικής πολιτικής, όπως είναι η εργονομία.

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα της έκθεσης: www.AplusA-online.com

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ από τον ΣΕΙΣΜΟ!

Επιμέλεια: Εύη Γεωργιάδου

Σε περίπτωση σεισμού μπορεί να κινδυνεύσουμε από: κατάρρευση κτηρίου, τραυματισμό από αντικείμενα (σπασμένα τζάμια, έπιπλα, φωτιστικά, ανεμιστήρες, εξοπλισμό κ.ά.), πυρκαγιά - έκρηξη - διαρροή επικίνδυνων ουσιών, ηλεκτρικά καλώδια κ.ά.

Τα κτήρια πρέπει να είναι σταθερά και στέρεα, κατασκευασμένα με βάση τις αντισεισμικές προδιαγραφές. Πρέπει να υπάρχει σχέδιο πρόληψης και αντιμετώπισης των συνεπειών του σεισμού για κάθε χώρο (σπίτι, σχολείο, εργασία κ.λπ.).

- **Πριν τον σεισμό** πρέπει να έχουμε ενημερωθεί και προετοιμαστεί κατάλληλα (στερέωση βαριών αντικειμένων, μείωση επικινδυνότητας, εφοδιασμός με είδη πρώτης ανάγκης όπως φαρμακείο, φορητό ραδιόφωνο, φακό κ.λπ.). Πρέπει να γνωρίζουμε το σχέδιο ετοιμότητας και να λαμβάνουμε μέρος σε ασκήσεις με βάση αυτό.
- **Κατά τη διάρκεια του σεισμού** μένουμε ψύχραιμοι. Εάν είμαστε μέσα σε κτήριο μένουμε στον χώρο, καλυπτόμαστε κάτω από ένα γερό έπιπλο. Εάν βρι-

σκόμαστε έξω: απομακρυνόμαστε από προσόψεις κτηρίων, στύλους με ηλεκτροφόρα καλώδια, άλλα επικίνδυνα σημεία ή από την ακτή, μειώνουμε την ταχύτητα του αυτοκινήτου και σταθμεύουμε σε ασφαλή σημείο χωρίς να εμποδίζουμε την κυκλοφορία.

- **Μετά τον σεισμό** βοηθάμε όποιον έχει ανάγκη. Δεν μετακινούμε βαριά τραυματισμένους, παρά μόνο αν υπάρχει κίνδυνος να τραυματιστούν περισσότερο. Ενημερώνουμε τις αρμόδιες υπηρεσίες (Πυροσβεστική: 199, Ε.Κ.Α.Β.: 166). Εκκενώνουμε το κτήριο

από τις σκάλες, ακολουθούμε τις οδηγίες του σχεδίου έκτακτης ανάγκης (ανάλογα με τον χώρο στον οποίο βρισκόμαστε). Καταφεύγουμε σε ανοιχτό, κοντινό, ασφαλή χώρο, μακριά από τις προσόψεις των κτηρίων ή άλλα επικίνδυνα σημεία. Δεν ξαναμπαίνουμε στο κτήριο αν δεν είναι ασφαλές, ενημερωνόμαστε από τους αρμόδιους για τη συνέχεια.

Πληροφορίες - οδηγίες για την προστασία από τον σεισμό:

→ [ΕΛΙΝΥΑΕ 2008: Ανάπτυξη οδηγιών για την ασφαλέστερη αντιμετώπιση σεισμικών κινδύνων σε](#)

[εργοστασιακούς χώρους](#) (διαθέσιμο ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. και σε έντυπη μορφή από τη Βιβλιοθήκη)

→ [Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας \(ΟΑΣΠ\)](#) (www.oasp.gr)

→ [Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας](#) (www.civilprotection.gr)

→ [ΕΛΙΝΥΑΕ 2008: Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας, τ. 35, σελ. 45-46, Αντισεισμική προστασία εργασιακών χώρων](#)

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ από τον ΚΑΥΣΩΝΑ

- Παραμένετε σε χώρους δροσερούς και σκιερούς, μακριά από συνωστισμό
- Χρησιμοποιείτε χώρους με κλιματιστικά μηχανήματα ή ανεμιστήρες
- Αποφεύγετε τη βαριά σωματική εργασία σε υπαίθριους χώρους, καθώς και σε χώρους με υψηλή θερμοκρασία, άπνοια και μεγάλη υγρασία
- Φοράτε καπέλο και γυαλιά ηλίου, καθώς και ρούχα ανοιχτόχρωμα, από ύφασμα που επιτρέπει στο δέρμα να αερίζεται και διευκολύνει την εξάτμιση του ιδρώτα. Αποφεύγετε τα συνθετικά υφάσματα
- Καταναλώνετε ελαφρά γεύματα με φρούτα και λαχανικά. Περιορίστε τα λιπαρά και την ποσότητα του φαγητού
- Πίνετε άφθονο νερό και χυμούς φρούτων. Αποφεύγετε τα οινοπνευματώδη

Πηγές

1. Εγκ. Γ1α/Γ.Π.οικ.35136/10.5.2017 Πρόληψη των επιπτώσεων από την εμφάνιση υψηλών θερμοκρασιών και καύσωνα του Υπουργείου Υγείας
2. Θερμική καταπόνηση των εργαζομένων κατά το θέρος/ Σ. Δρ., Θ. Σαμαράς.-Αθήνα: ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., 2005

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ημερίδα στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία 2017 στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας

Στις **28 Απριλίου**, στο κτήριο του **Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας**, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση για τον εορτασμό της **Παγκόσμιας Ημέρας για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία 2017**.

Την εκδήλωση άνοιξε ο Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης (ΓΔΟΣΥ), **Υποστράτηγος Ζ. Πρασάκης**, ο οποίος τόνισε τη σημαντικότητα της Υγείας και Ασφάλειας (ΥΑΕ) για τις Ένοπλες Δυνάμεις (ΕΔ) και δήλωσε πως η ασφάλεια

προέχει σε κάθε δράση του ΥΠΕΘΑ, είτε αυτή αφορά στο επιχειρησιακό έργο των ΕΔ είτε στην κοινωνική προσφορά και τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.

Ακολούθησαν χαιρετισμοί από τον Ειδικό Γραμματέα του Σ.Ε.Π.Ε., **κο Αθανάσιο Ηλιόπουλο**, και τον Πρόεδρο του ΔΣ του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., **κο Αλέξανδρο Κομίνη**. Και οι δύο ομιλητές αναφέρθηκαν στην σημασία της ΥΑΕ στην ελληνική κοινωνία και τη συμβολή που μπορεί να έχει στην οικονομική ανάπτυξη. Επίσης εξήραν τις

προσπάθειες που καταβάλλονται από το ΥΠΕΘΑ προς την κατεύθυνση της συνεχούς βελτίωσης της ΥΑΕ και την αгаστή συνεργασία την οποία οι φορείς που εκπροσωπούν, έχουν με τις ΕΔ.

Στο κύριο μέρος της εκδήλωσης, ο **Συνταγματάρχης Χ. Μπουγάδης** του Γενικού Επιτελείου Στρατού μίλησε για τη σημασία της συλλογής αξιόπιστων δεδομένων για την ΥΑΕ αναφέροντας ενδιαφέροντα στατιστικά στοιχεία για διάφορους σχετικούς τομείς, κυρίως από τον ευρωπαϊκό χώρο, που αποτελούσε και τη θεματολογία που επέλεξε για τον φετινό εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας για την ΥΑΕ η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO). Επίσης παρουσίασε τη μεθοδολογία και τους στατιστικούς δείκτες που παρακολουθεί το υπουργείο Εθνικής Άμυνας για τον θεσμό.

Ακολούθησε ομιλία από τον **Αντισμήναρχο Π. Σωτηριάδη**, Τμηματάρχη Υγιεινής και Ασφάλειας του ΥΠΕΘΑ, του τμήματος που είχε την ευθύνη για τη διοργάνωση της εκδήλωσης, σχετικά με την κουλτούρα ασφάλειας. Κατά την παρουσίαση προβλήθηκε η άμεση σύνδεση των δράσεων των ΕΔ με την ασφάλεια και

αναλύθηκαν απεικονιστικά τα νοητικά στοιχεία που συνθέτουν την έννοια της κουλτούρας ασφάλειας. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη διασύνδεση των αρχών της ΥΑΕ και της κουλτούρας ασφάλειας, γενικότερα, με κάθε πτυχή της ζωής μας. Τονίστηκε ότι οι αρχές, δράσεις και συμπεριφορές ασφάλειας που επιδεικνύονται στην εργασιακή ζωή είναι ταυτόσημες με αυτές που αφορούν στην κοινωνική και την οικογενειακή.

Μετά από ερωτήσεις και σχετική συζήτηση, την εκδήλωση έκλεισε ο **Συνταγματάρχης Π. Ζαρκάδης**, Διευθυντής της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού της ΓΔΟΣΥ όπου ανήκει το Τμήμα Υγιεινής και Ασφάλειας, ο οποίος ευχαριστώντας όλους τους συμμετέχοντες και παρευρισκόμενους, δήλωσε πως η προσπάθεια συνεχούς βελτίωσης της ΥΑΕ αποτελεί στρατηγικό στόχο για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

Την εκδήλωση παρακολούθησε στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό των τριών κλάδων των ΕΔ, καθώς και υψηλόβαθμα στελέχη του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., κος Α. Κομίνης απευθύνει χαιρετισμό.

Ο Αντισμήναρχος Π. Σωτηριάδης κατά τη διάρκεια της ομιλίας του.

1η Ημερίδα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης 2017 με θέμα «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας για όλες τις ηλικίες»

Στις **25 Μαΐου** πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο η **1η Ημερίδα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης 2017** με θέμα «**Ασφαλείς και υγιείς χώροι εργασίας για όλες τις ηλικίες**» στο πλαίσιο της **Πανευρωπαϊκής Εκστρατείας Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας 2016-2017**. Την εκδήλωση διοργάνωσε ο **Εθνικός Εστιακός Πόλος Πληροφόρησης & Τεκμηρίωσης ΑΥΕ της Διεύθυνσης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α.)** με δαπάνη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία .

Το καλωσόρισμα στην ημερίδα έκανε ο Προϊστάμενος

της Διεύθυνσης ΑΥΕ του Υπουργείου, **Γ. Δενδρινός, Χημικός Μηχανικός-Οικονομολόγος**, ενώ χαιρετισμούς απεύθυναν εκπρόσωποι τοπικών αρχών και φορέων και των κοινωνικών εταίρων.

Οι εισηγήσεις που παρουσιάστηκαν ήταν:

- «**Βασικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας 2016-2017 - Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας για όλες τις ηλικίες**», **Γ. Κωνσταντακόπουλος, Δρ. Μηχανικός Μεταλλείων-Μεταλλουργός, Προϊστάμενος Τμήματος Εθνικού Εστιακού Πόλου Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης ΑΥΕ**
- «**Πολιτικές και Καλές πρακτικές από τον ευρω-**

παϊκό χώρο που αφορούν σε προγράμματα προαγωγής της υγείας στους χώρους εργασίας για τους μεγάλης ηλικίας εργαζόμενους», **Σ. Ντούση**, Κοινωνική Λειτουργός, Τμήμα Προαγωγής της Υγείας, Βλαπτικών Παραγόντων, Ασφάλειας και Εργονομίας, ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α.

- «Εκτίμηση καταλληλότητας της τρίτης ηλικίας για εργασία: Επικινδυνότητα και περιορισμοί», **Κ. Βροντάκης**, Ειδικός Ιατρός Εργασίας
- «Γηράσκον εργατικό δυναμικό: Προσαρμογές και λύσεις για τη βελτίωση των χώρων εργασίας», **Ι. Ασπριτάκης**, Διπλ. Μηχανολόγος Μηχανικός ΕΜΠ, MSc
- «Εργασιακή ικανοποίηση», **Σ. Τσιούτρα**, Group HR Manager, Maris Hotels
- «Μαθητεία ΕΠΑΛ: Μοχλός σύνδεσης επαγγελματικής εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας», **Ο. Καφετζοπούλου**, Υπεύθυνη για θέματα Μαθητείας, Δ/νση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Ο χώρος όπου πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση.

- «Παρουσίαση αποτελεσμάτων ευρωπαϊκής έρευνας για νέους και αναδυόμενους κινδύνους στις επιχειρήσεις (ESENER-2)», **Β. Παπαναστασίου**, Μηχανικός Μεταλλείων-Μεταλλουργός, Προϊσταμένη Τμήματος Συνθηκών Εργασίας, Δ/νση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α.
- «Η νέα Κοινωνική Οδηγία για τις ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες», **Γ. Γουρζουλίδης**, Ακτινοφυσικός, Τμήμα Προαγωγής της Υγείας, Βλαπτικών Παραγόντων, Ασφάλειας και Εργονομίας, ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α.
- «Η πρόοδος της ανάπτυξης νέων κλαδικών εργαλείων OiRA στην Ελλάδα και η νέα ηλεκτρονική πλατφόρμα λειτουργίας τους», **Γ. Κωνσταντακόπουλος**, Δρ. Μηχανικός Μεταλλείων - Μεταλλουργός Προϊστάμενος Τμήματος Εθνικού Εστιακού Πόλου Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης Δ/νση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α.

Στον χώρο της εκδήλωσης διανεμήθηκε έντυπο υλικό του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Στον χώρο της εκδήλωσης στήθηκε περίπτερο απ' όπου διανεμήθηκε έντυπο υλικό του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε..

4ο Συνέδριο Υγείας και Ασφάλειας από την Boussias Communications

Την **1η Ιουνίου** πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Βιώσιμης Επιχειρηματικότητας «Εξέλιξη» το **4ο Συνέδριο Υγείας και Ασφάλειας** (4th Occupational Health & Safety Conference), με θέμα «**Καινοτομίες, Τάσεις και Καλές Πρακτικές με Στόχο Μηδέν Ατυχήματα και Εργασιακές Ασθένειες**». Το συνέδριο διοργάνωσε το Plant της Boussias Communications.

Στο συνέδριο ειδικοί του κλάδου πρόσφεραν στοχευμένη ενημέρωση για νέες τεχνολογίες και υπηρεσίες, ενώ στελέχη ελληνικών επιχειρήσεων συζήτησαν για ένα πιο ασφαλές εργασιακό περιβάλλον.

Ο πρόεδρος του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., **κος Α. Κομίνης**, απύθνη χαιρετισμό, τονίζοντας τη μεγάλη προσφορά του Ινστιτούτου στις επιχειρήσεις και στους εργαζόμενους κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του και ανακοίνωσε το **2ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Υγεία**

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., **κος Α. Κομίνης**.

και την Ασφάλεια που διοργανώνει το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. και θα διεξαχθεί στις **27 και 28 Νοεμβρίου 2017**.

Ημερίδα με θέμα «Ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι στην εργασία» στο δημαρχείο της Κηφισιάς

Στις **9 Ιουνίου** το **Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Δήμου Κηφισιάς** σε συνεργασία με το **Ινστιτούτο Κοινωνικής Δυναμικής** διοργάνωσαν, στο δημαρχείο της Κηφισιάς, ημερίδα με θέμα «**Ψυχοκοινωνικοί Κίνδυνοι στην εργασία**». Η εκδήλωση τελούσε **υπό την αιγίδα του Δήμου Κηφισιάς**.

Σκοπός της ημερίδας ήταν η διερεύνηση των προβλημάτων, ανάλογα με τη φύση τους και η ανταλλαγή απόψεων για τους τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης τους σε όλα τα επίπεδα (ενδοεπιχειρησιακή αντιμετώπιση, ελεγκτικοί μηχανισμοί, δικαιοσύνη).

Βασική επιδίωξη ήταν ο διάλογος μεταξύ των ειδικών επιστημόνων και των εμπλεκόμενων φορέων προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της γενικότερης κατάστασης.

Χαιρετισμό απύθυνε ο **Δήμαρχος κ. Γ. Θωμάκος**. Οι ομιλητές ήταν καταξιωμένοι πανεπιστημιακοί και ειδικοί επιστήμονες.

Ο Δήμαρχος κ. Γ. Θωμάκος απευθύνει χαιρετισμό.

Ως εκπρόσωπος του **Ε.Λ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.**, η κα **Θ. Κουκουλάκη**, στην ομιλία της με θέμα «**Ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι σε περιόδους αναδιάρθρωσης**», επεσήμανε ότι οξύνονται οι ψυχοκοινωνικοί παράγοντες σε περιόδους αναδιάρθρωσης και αναφέρθηκε αναλυτικά στην εμπειρία από την αναδιάρθρωση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση με το νόμο του Καλλικράτη.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του επιχειρηματικού κόσμου, συλλόγων και εργαζόμενοι του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα. Παρέστησαν αντιδήμαρχοι, δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι.

Ως συμπέρασμα, οι διοργανωτές επεσήμαναν ότι χρειάζεται συνεργασία οργανισμών και υπηρεσιών για αξιοποίηση της γνώσης, διάλογος για να βρίσκονται λύσεις και υποσχέθηκαν τη συνέχεια σχετικών δράσεων.

Η κα Θ. Κουκουλάκη κατά την ομιλία της.

Ημερίδα για την ΥΑΕ στο Πολεμικό Μουσείο

Στις **22 Ιουνίου** διοργανώθηκε στο Πολεμικό Μουσείο, από τα σωματεία τεχνικών κλάδων του ΥΠΕΘΑ, ημερίδα με θέμα την ΥΑΕ. Την ημερίδα χαιρέτισαν εκπρόσωποι του Υπουργού Άμυνας και του Αναπληρωτή Υπουργού, καθώς και εκπρόσωποι της στρατιωτικής ηγεσίας και των πολιτικών κομμάτων.

Στην ημερίδα παρουσιάστηκαν θεωρητικές προσεγγίσεις στη διαχείριση ΥΑΕ, καθώς και το ειδικό σύστημα που εφαρμόζεται στο ΥΠΕΘΑ. Επίσης παρουσιάστηκαν παραδείγματα από ατυχήματα στη βιομηχανία και τις ένοπλες δυνάμεις. Αναδείχθηκαν θέματα όπως το στρες στις ένοπλες δυνάμεις, η ύπαρξη αμιάντου στα πολεμικά πλοία και η χρήση της ναυοτεχνολογίας στη ναυτιλία. Οι ομιλητές ήταν Επιθεωρητές Εργασίας, εκπρόσωποι επιστημονικών φορέων και στελέχη του ΥΠΕΘΑ. Το **ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.**

συμμετείχε με ομιλία με θέμα «**ΜΑΠ- Νομοθετικές εξελίξεις**» που παρουσίασε η Δρ. Θ. Κουκουλάκη (φωτο). Στον χώρο της εκδήλωσης υπήρχε περίπτερο απ' όπου διανεμήθηκε έντυπο υλικό του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Υπουργική Απόφαση 91175/2017 (ΦΕΚ 1991/Β`/9.6.2017): Τροποποίηση της απόφασης υπ' αριθμ. Π/112/305/2012 (2877/Β/26.10.2012) «Βασικές απαιτήσεις - αρχές πυρηνικής ασφάλειας και ρυθμιστικός έλεγχος ερευνητικών πυρηνικών αντιδραστήρων» για την ενσωμάτωση της οδηγίας 2014/87/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 8ης Ιουλίου 2014 για τροποποίηση της οδηγίας 2009/71/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων (L219/25.7.2014).

Υπουργική Απόφαση οικ. 23455/1491/2017 (ΦΕΚ 1962/Β`/7.6.2017): Επιμόρφωση εργοδοτών και εργαζομένων για θέματα άσκησης καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας σε επιχειρήσεις Β' και Γ' κατηγορίας - Προγράμματα 2017. (Σχετική εγκύκλιος οικ. 26304/1568/8.6.2017).

Υπουργική Απόφαση 37776/2645/2017 (ΦΕΚ 1882/Β`/30.5.2017): Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών πρατηρίων υγρών καυσίμων για την εξυπηρέτηση των οχημάτων και μηχανημάτων έργων (ιδιόκτητων ή συμβεβλημένων με οποιαδήποτε μορφή με τον κύριο ή κάτοχο του ιδιωτικού πρατηρίου), αλλά και των λοιπών λειτουργικών αναγκών των πάσης μορφής εργοταξίων, μεταλλείων, ορυχείων, λατομείων και άλλων εγκαταστάσεων προσωρινής λειτουργίας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Υπουργική Απόφαση 1865/2017 (ΦΕΚ 1865/Β`/26.5.2017): Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 4229/395/2013 (Β'318) κοινής υπουργικής απόφασης με θέμα: «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται με την εκτέλεση καταβαφιστικών έργων και εργασιών αφαίρεσης αμιάντου ή/και υλικών που περιέχουν αμίαντο από κτίρια, κατασκευές, συσκευές, εγκαταστάσεις και πλοία, καθώς επίσης και με εργασίες συντήρησης, επικάλυψης και εγκλεισμού αμιάντου ή/και υλικών που περιέχουν αμίαντο».

Υπουργική Απόφαση ΔΝΣγ/23597/ΦΝ 429/2017 (ΦΕΚ 1839/Β`/25.5.2017): Τροποποίηση της με αριθμ. Γ.Δ.Τ.Υ./οικ.3328/12.05.2016 απόφασης έγκρισης του Κανονισμού Τεχνολογίας Σκυροδέματος 2016 (ΚΤΣ-2016).

Υπουργική Απόφαση 8592/2017 (ΦΕΚ 1750/Β`/19.5.2017): Απλούστευση της διαδικασίας έναρξης λειτουργίας τουριστικών καταλυμάτων.

Υπουργική Απόφαση οικ. 16228/2017 (ΦΕΚ 1723/Β`/18.5.2017): Απλούστευση και προτυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών γνωστοποίησης λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος, Θεάτρων και Κινηματογράφων.

Υπουργική Απόφαση 7888/2017 (ΦΕΚ 1654/Β`/15.5.2017): Απλούστευση πλαισίου λειτουργίας και χρήσης κολυμβητικών δεξαμενών.

Υπουργική Απόφαση οικ.53496/900/2017 (ΦΕΚ

1635/Β`/12.5.2017): Τροποποίηση και συμπλήρωση της αριθ. οικ.3669/194/5.4.2011 (ΦΕΚ Β' 549) κοινής υπουργικής απόφασης, σχετικά με την ασφάλεια των παιχιδιών σε συμμόρφωση με τις οδηγίες (ΕΕ), 2015/2115 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2015, (ΕΕ L306 της 24.11.2015, σελ. 17), 2015/2116 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2015 (ΕΕ L306 της 24.11.2015, σελ. 20) και 2015/2117 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2015 (ΕΕ L306 της 24.11.2015, σελ. 23).

Υπουργική Απόφαση οικ. 20303/383/2017 (ΦΕΚ 1623/Β`/2017): Εθνικό Μητρώο Φορτοεκφορτωτών (Ε.Μ.Φ) - Οργάνωση, Λειτουργία και Καθορισμός Δικαιολογητικών Εγγραφής.

Υπουργική Απόφαση Οικ. 52780/ΔΤΒΝ/894/Τμ. Δ/Φ.14.1/2017 (ΦΕΚ 1628/Β`/16.5.2017): Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. 3329/15.2.1989 (ΦΕΚ 132/Β`/21.2.1989) «Κανονισμοί για την παραγωγή, αποθήκευση και διάθεση σε κατανάλωση εκρηκτικών υλών».

Υπουργική Απόφαση ΔΥδρογ./Ε/Φ.5/175577/2017 (ΦΕΚ 1591/Β`/9.5.2017): Τροποποίηση της υπουργικής απόφασης υπ' αριθ. Δ2/16570/07.09.2005 «Κανονισμός Αδειών» (ΦΕΚ 1306/Β).

Υπουργική Απόφαση 2133.2/29114/2017 (ΦΕΚ 1474/Β`/28.4.2017): Έγκριση του Ειδικού Κανονισμού Λιμένα Σάμου με αριθμό 21 «Περί τεχνικών χαρακτηριστικών των λαντζών Λιμένα Σάμου».

Υπουργική Απόφαση 60615/Δ4/2017 (ΦΕΚ 1441/Β`/27.4.2017): Τροποποίηση της κοινής απόφασης 26385/2017 (491/Β) των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας».

Υπουργική Απόφαση οικ: ΓΔΟΑ 189/2017 (ΦΕΚ 1430/Β`/26.4.2017): Καθορισμός διοικητικών κυρώσεων για την κυκλοφορία φορτηγών κατά παράβαση της απόφασης περί περιορισμού κυκλοφορίας σε τμήματα του οδικού δικτύου.

Υπουργική Απόφαση 28611/3536/2017 (ΦΕΚ 1430/Β`/26.4.2017): Τροποποίηση της αριθ. οικ.: 83674/10181/02.02.2017 κοινής υπουργικής απόφασης «Μέτρα περιορισμού κυκλοφορίας φορτηγών αυτοκινήτων σε τμήματα των Εθνικών οδών κατά τη διάρκεια του έτους 2017».

Υπουργική Απόφαση 174505/607/2017 (ΦΕΚ 1311/Β`/13.4.2017): Τροποποίηση των παραρτημάτων IV και V του άρθρου 8 της υπ' αριθμ. 22306/1075/2007 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 920) και των παραρτημάτων I, III, VI και IX του άρθρου 30 της υπ' αριθμ. 14122/549/2011 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 488), σε συμμόρφωση με την οδηγία 2015/1480/ΕΕ «για την τροποποίηση ορισμένων παραρτημάτων των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2004/107/ΕΚ και 2008/50/ΕΚ, οι οποίες ορί-

ζουν τους κανόνες σχετικά με τις μεθόδους αναφοράς, την επικύρωση των δεδομένων και την τοποθεσία των σημείων δειγματοληψίας για την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Υπουργική Απόφαση Γ2/20852/2634/2017 (ΦΕΚ 1194/Β`/5.4.2017): Συμπλήρωση της Υ.Α. 72411/3149/2000 (ΦΕΚ 1133/Β/2001) «Ορισμός Φορέων ελέγχου τεχνικών προδιαγραφών κατασκευής οχημάτων και δεξαμενών μεταφοράς επικινδύνων υλικών».

Υπουργική Απόφαση Δ22/οικ.11828/293/2017 (ΦΕΚ 1157/Β`/4.4.2017): Καθορισμός προϋποθέσεων για άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας, Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Βρεφικών - Παιδικών - Βρεφονηπιακών Σταθμών, Μονάδων Απασχόλησης βρεφών και νηπίων) από φορείς Ιδιωτικού Δικαίου, κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα.

Απόφαση 5542/2017 (ΦΕΚ 1156/Β`/5.4.2017): Ορισμός Εξεταστικού Φορέα Συμβούλων Ασφαλούς Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ΣΑΜΕΕ) για Σιδηροδρομικές Μεταφορές.

Απόφαση 5511/2017 (ΦΕΚ 1156/Β`/5.4.2017): Κανονιστικό Πλαίσιο για την Έγκριση Οργάνων Επιθεώρησης για Αξιολόγηση Συμμόρφωσης, Περιοδικές Επιθεωρήσεις, Ενδιάμεσες Επιθεωρήσεις, Έκτακτους Ελέγχους σύμφωνα με την παράγραφο 1.8.6 του Κανονισμού RID.

Υπουργική Απόφαση οικ. 32790/392/Φ.15/2017 (ΦΕΚ 1061/Β`/28.3.2017): Απλούστευση πλαισίου άσκησης μεταπολιτικών και συναφών δραστηριοτήτων τροφίμων και ποτών και προτυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών γνωστοποίησης λειτουργίας.

Υπουργική Απόφαση 174111/525/2017 (ΦΕΚ 1039/Β`/31.3.2017): Τροποποίηση της υπ' αριθ. 29459/1510/2005 κοινής υπουργικής απόφασης (992/Β), όπως διορθώθηκε με το ΦΕΚ 1131/Β/2005 και ισχύει, σε συμμόρφωση με τα άρθρα 5 (παρ.1), 8, 10 (παρ. 2) και 21 της οδηγίας 2016/2284/ΕΕ «σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016.

Απόφαση Αριθμ. Γνωμοδότησης: 35/2016/18369/2017 (ΦΕΚ 980/Β`/23.3.2017): Γνωμοδότηση βάσει του άρθρου 23 του ν. 3959/2011 όπως ισχύει επί αιτήματος προς γνωμοδότηση του Υπουργείου Οικονομικών σε σχέση προς το επάγγελμα του χημικού ναυτιλίας.

Απόφαση Δ3/Γ/5650/1948/2017 (ΦΕΚ 769/Β`/10.3.2017): Τροποποίηση Κανονισμού Πυρασφάλειας για αεροδρόμια-ελικοδρόμια και πεδία προσγειώσεων αεροσκαφών.

Προεδρικό Διάταγμα 48/2017 (ΦΕΚ 77/Α`/26.5.2017): Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 103/1999 «Κανόνες και πρότυπα ασφαλείας για τα επιβατηγά πλοία σύμφωνα με την Οδηγία 98/18/ΕΚ του Συμβουλίου της 17ης Μαρτίου 1998» (Α' 110), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τα π.δ. 309/2003 (Α' 261), 3/2005 (Α' 2), 66/2005 (Α' 100), 20/2012 (Α' 46) και 4/2015 (Α' 4), σε συμμόρφωση με την Οδηγία (ΕΕ)

2016/844 της Επιτροπής της 27ης Μαΐου 2016 (ΕΕ L 141/28.5.2016, σ. 51 επ.).

Νόμος 4475/2017 (ΦΕΚ 83/Α`/12.6.2017): Κύρωση της τροποποιημένης Συμφωνίας για την ίδρυση της Γενικής Επιτροπής Αθλείας για τη Μεσόγειο, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και άλλες διατάξεις. (άρθρο πέμπτο: Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις).

Νόμος 4472/2017 (ΦΕΚ 74/Α`/19.5.2017): Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου και τροποποίηση διατάξεων του ν. 4387/2016, μέτρα εφαρμογής των δημοσιονομικών στόχων και μεταρρυθμίσεων, μέτρα κοινωνικής στήριξης και εργασιακές ρυθμίσεις, Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021 και λοιπές διατάξεις (Σχετική εγκύκλιος 9/24.2.2017).

Νόμος 4470/2017 (ΦΕΚ 65/Α`/8.5.2017): Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τον Έλεγχο και Διαχείριση του Έρματος και των Ιζημάτων που προέρχονται από τα Πλοία, 2004 και άλλες διατάξεις.

Νόμος 4468/2017 (ΦΕΚ 61/Α`/28.4.2017): Σύσταση Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία «Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης» και άλλες διατάξεις.

Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας 2017. Εγκύκλιος Γ1α/Γ.Π.οικ.35136/10.5.2017: Πρόληψη των επιπτώσεων από την εμφάνιση υψηλών θερμοκρασιών και καύσινα.

Εγκύκλιος 4/9.3.2017 (Αρ.Πρωτ. Δ.Μ./5538/7.3.2017): Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων για τη χορήγηση προσωρινών αδειών λειτουργίας σε υφιστάμενα και ιδρυόμενα Συνεργεία Επισκευής και Συντήρησης Μηχανημάτων Έργων (Σ.Ε.Σ.Μ.Ε)

Εγκύκλιος οικ. 22451/70/Φ.9.2/22.2.2017: Διατάξεις σχετικά με τους ανεγκυστήρες - Αρμοδιότητες Δήμων και Περιφερειών.

Εγκύκλιος Α4γ/Γ.Π./οικ. 10790/13.2.2017: Εφαρμογή του Ν. 4419/2016 (ΦΕΚ 174/Α) εθνικό μέτρο προσαρμογής της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ για τα προϊόντα καπνού και άλλα συναφή προϊόντα αναφορικά με χρήση και κατανάλωση αυτών και κατανάλωση αυτών (Εφαρμογή του Ν. 4419/2016 (ΦΕΚ 174/Α) εθνικό μέτρο προσαρμογής της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ για τα προϊόντα καπνού και άλλα συναφή προϊόντα αναφορικά με χρήση και κατανάλωση αυτών).

Υπουργική Απόφαση Υ1γ/Γ.Π/οικ.47829/2017 (ΦΕΚ 2161/Β`/23.6.2017): Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων / ποτών και άλλες διατάξεις.

Υπουργική Απόφαση Οικ. 26303/1483/2017, (ΦΕΚ 2037/Β`/13.6.2017): Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης 43942/4026/2016 - Οργάνωση και λειτουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του ν.4042/2012 (Α' 24), όπως ισχύει.

Υπουργική Απόφαση 24738 Φ.701.2/2017, (ΦΕΚ 2089/Β`/19.6.2017): Τροποποίηση των υπ' αριθ. 3/2015, 14/2014 και 15/2015 πυροσβεστικών διατάξεων και κατάργηση των υπ' αριθ. 2/1979 και υπ' αριθ. 5/1991 πυροσβεστικών διατάξεων.

Τα πλήρη κείμενα των νομοθετημάτων και των ευρωπαϊκών οδηγιών είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου, στη διεύθυνση: <http://www.elinyae.gr>

Επιμέλεια: Κωνσταντίνα Καψάλη

26-27 Μαΐου 2017, Συνεδριακό Κέντρο Φιλοξενία, Λευκωσία, Κύπρος

5ο Διεθνές Συνέδριο Ασφάλεια και Υγεία στα κατασκευαστικά έργα: Μηδέν ατυχήματα, πρακτικές λύσεις στα προβλήματα

5th International Conference and Exhibition Construction Safety and Health 2017; Vision Zero: From Problems to Practical Solutions

Organized by:

Cyprus Association of Civil Engineers; German Institute for Social Security and Accident Prevention in Construction Sector (BG BAU); International Social Security Association, Construction Sector (ISSA C); Cyprus Scientific and Technical Chamber.

Το Συνέδριο τελεί υπό την αιγίδα της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και την στήριξη του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και του ΕΤΕΚ καθώς και του Διεθνούς Οργανισμού ISSA Construction και του Γερμανικού Ινστιτούτου BG BAU.

15 Διακεκριμένοι Επιστήμονες και Εμπειρογνώμονες (από την Αγγλία, Γερμανία, Γαλλία, Πορτογαλία, Αυστρία, Δανία, Χιλή) στα θέματα ασφάλειας και υγείας και τα κατασκευαστικά έργα θα παρουσιάσουν τις **νέες προσεγγίσεις, εξελίξεις της τεχνολογίας και καινοτόμες πρακτικές και εξοπλισμό, εργαλεία και έξυπνες εφαρμογές (apps)** για την ασφαλή εκτέλεση κατασκευαστικών έργων.

Η Κυπριακή νομοθεσία σε πλήρη εναρμόνιση με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες **επιβάλλει υποχρεώσεις σε όλους τους συντελεστές ενός**

έργου, τον κύριο του έργου (ιδιοκτήτη), μελετητή, επιβλέποντα, εργολάβο, υπεργολάβο, αυτοεργοδοτούμενο.

Στο Συνέδριο θα παρουσιαστούν **λύσεις οι οποίες αφορούν τους επαγγελματίες σε όλα τα επίπεδα** και θα διευκολύνουν τη συμμόρφωση:

- Διευθυνόντων Συμβούλων, Διευθυντικών Στελεχών, Μελετητών και Επιβλεπόντων
- Συντονιστών Μελέτης και Συντονιστών Εκτέλεσης, Εργολάβων, Υπεργολάβων
- Αυτοεργοδοτούμενων

Καθώς και την επιβαλλόμενη ενημέρωση των επαγγελματιών στην επαγγελματική ασφάλεια και υγεία: Συμβούλων και ΕΞΥΠΠ, Επιθεωρητών.

Πληροφορίες:

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS ASSOCIATION OF CIVIL ENGINEERS

64, Griva Digeni Av., Bridge House

Block A, Office 2, 1080, Nicosia
Cyprus

Tel: +357 22672866

Fax: +357 22674650

Email: info@spomik.org

Website: www.spolmik.org

Website: <https://www.constructionosh2017.spolmik.org/>

DDR Forum & Expo 2017
Demolition, Decontamination and Recycling

14-16 June 2017, Hall 11, Brussels, Belgium

DDR, The Forum and Expo 2017

(Demolition, Decontamination and Recycling)

Organized by The European Demolition Association, EDA, has the support of the European Commission in the organization of the DDR Forum & Expo 2017.

Indeed, the European Commission will participate in the frame of the conference program with two plenary sessions: one about the **Construction and Demolition Waste Protocol** and another one about the **update of the Waste Framework Directive**.

Website: <http://www.ddrexpo.com/>

16 June 2017, Cisternino (BR), Italy

Occupational Doctors and Safety Experts - Teamwork

(Tour Assoprev 2017 - Seconda Tappa: Cisternino (BR), 16 Giugno 2017

MEDICO COMPETENTE E RSPP: LAVORARE IN TEAM

11,5 Crediti ECM; 8 Crediti RSPP/ASPP, RLS, Lavoratori, Preposti, Dirigenti

Evento nell'ambito della Campagna Europea 2016-2017 EU-OSHA)

Topics:

The implementation in Italy of new EU Directives, together with change in workforce, with

special reference to aging, launch new legislative and practice challenges to Employers, Managers, Workers, but especially for Occupational Doctors (OD) and Health and Safety Experts (HSE), like Prevention And Protection Services' Responsibles, in Italy known with the acronym "RSPP". This second stage of "Prevention Tour Assoprev 2017" will further deal with the role and new skills (both technical and non technical ones) needed by ODs and HSEs to continuously improve their professional performance. During the Conference, workforce ageing will be specifically treated, together with a presentation of the programme and goals of the European Campaign "Healthy Workplaces for All Ages 2016-2017". Campaign information material will be shown and distributed among participants.

Website: <http://www.assoprev.it/news/medico-competente-e-rspp-lavorare-in-team-cisternino-br-16-06-2017/>

19 - 23 June 2017, Ayers Rock Resort, Northern Territory, Australia

23rd Symposium on Shiftwork and Working Time

Organized by: Organized by Scientific Committee on Shiftwork and Working Time of the International Commission on Occupational Health (ICOH)

The 23rd International Symposium on Shiftwork and Working Time will be organised by Drew Dawson (Chair), Appleton Institute and CQUniversity. CQ University Australia, Adelaide Campus

Topics: The aims of the Working Time Society and the participants of its Scientific Committee on Shiftwork and Working Time of the International Commission on Occupational Health (ICOH) include the promoting research related to working time and health, the dissemination of information, helping to build a knowledge network of global scientific collaboration among researchers, occupational health/human resources personnel, body governmental institutions, companies/businesses and workers' representatives, as well as the general public.

Keynote speakers:

Dr Eve Van Cauter - Professor of Medicine in the Sleep, Metabolism and Health Center at the University of Chicago

Dr Charmane Eastman - Professor of Behavioural Sciences in the Biological Rhythms Research Laboratory at Rush University Medical Center

Dr Diane Boivin - Professor of Psychiatry at McGill University and Director of the Centre for Study and Treatment of Circadian Rhythms

Contact Information

Lesley Woods

The Meeting People Pty Ltd

PO Box 764 MITCHAM SA 5062

Tel: +61 08 8177 2215

E-mail: lesley@themeetingpeople.

com.au

Website: www.shiftwork2017.com

Click here to see the [preliminary program](#)

Website: <http://shiftwork2017.com/>

22-25 August 2017 - University of Southern Denmark, Odense, Denmark

International Scientific Conference and Workshop on Occupational Health and Safety in Formal and Informal Mining

Organized by: ICOH SC MinOSH and NIVA (Advanced education in occupational health)

Supported by: International Social Security Agency Mining Section (ISSA Mining), Department of Clinical Research University of Southern Denmark (SDU), Greenland Center for Health Research, Danish National Research Centre for the Working Environment (NFA), Danish Society for Occupational and Environmental Medicine (DASAM), Clinic of Occupational Medicine Odense University Hospital (AMK-OUH), Department of Pulmonary Medicine Odense University Hospital, Workplace Health Without Borders (WHWB), NGO Diálogos

Co-sponsored by ICOH SC: SCOHSEIS, SC Industrial Hygiene

Organized by SC: SC Mining Occupational Safety and Health (MinOSH)

Topics: (22nd to 24th of August) Surveillance, diagnosis and prevention of occupational diseases and injuries Occupational diseases in Mining - Noise induced hearing loss, musculoskeletal disorders, pulmonary diseases, stress, toxic effects of hazardous substances (e.g. heavy metals, chemical, dusts), cancer Special health issues affecting women and children in Mining - Intoxication, adverse effects on reproductive health and early-life de-

velopment, child labour Community health - Effects of pollution and exposure to hazardous substances in mining communities, worldwide Working conditions and safety in formal and informal Mining Workshop Topics (24th to 25th of August) The workshops will provide in-depth information (theoretical and practical) on some of the more relevant issues in OHS in mining, by means of sharing experiences, case studies and practical guidelines for prevention. Pneumoconiosis Toxic effects of exposure to heavy metals Practical tools and methods for prevention

Contact Information

Address: Clinic of Occupational Medicine, Odense University Hospital Sdr. Boulevard 29 5000 Odense C, Denmark

Tel: 004551325374

E-mail: erik.joers@rsyd.dk

Website: www.niva.org/conference/mining and www.icoh-mi-nosh.com

EPICOH 2017
with SCOM and Modernet

Eliminating occupational disease: 28-31 August
Translating research into action: Edinburgh

"Early Bird" Registration
Deadline Extended to 31st May

We have had around 500 abstract submissions and they have been reviewed and you should hear of your confirmation of acceptance within 1-2 weeks. We are therefore extending the registration deadline to take advantage of the discounted delegate rates typically saving £80 (100 euros). The new deadline for early bird registration is Wednesday 31st May.

Delegate Rates can be found here

Booking your place can be found here.

Please note the registration system accepts credit and debit cards and you

28 - 31 August 2017 - EICC in Edinburgh, Scotland, United Kingdom

EPICOH 2017 Conference - Eliminating Occupational Risk: Translating Research into Action

Organized by: Prof. Damien McElvenny, Prof. John Cherrie

Sponsored by: Institute of Occupational Medicine

Supported by: Institute of Occupational Medicine

Co-sponsored by ICOH SC: EPICOH

Organized by SC: EPICOH

Topics: Eliminating Occupational Risk: Translating Research into Action

Contact Information

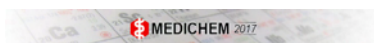
Address: Institute of Occupational Medicine Research Avenue North Riccarton Edinburgh EH14 4AP

Tel: +0131 449 8029

Fax: +0131 449 8084

E-mail: Grant.Law@iom-world.org

Website: <http://www.epicoh2017.org>

13-15 September 2017 - Vienna, Austria

45th International MEDICHEM Congress 2017

Organized by: Health- and Prevention Center Sanatorium Hera Vienna; Medichem

Sponsored by: AUVA/br>
Supported by: AUVA,KFA, ÖGA,YOUNION

Topics: Occupational Carcinogens

Contact Information

Address: Lassallestrasse 3, 1020 Wien

Tel: +43 1 588 00 534

E-mail: medichem@austropa.at

Website: <http://medichem2017.eu>

1-4 October 2017 - Naples, Italy

10th International Symposium on Biological Monitoring in Occupational and Environmental Health (ISBM-10)

Organized by: ICOH SC on Occupational Toxicology (SCOT)

Sponsored by: University of Naples, Federico II

Co-sponsored by ICOH SC: ICOH Scientific Committees on Toxicology of Metals and Nanomaterial Workers' Health

Topics: Topics of ISBM-10 will include, but not be limited to, new and traditional biomarkers, new analytical techniques and approaches, results of case and field studies of occupational and environmental exposures and development of strategies and guidance to correctly use, interpret and manage biological monitoring data. Great emphasis will be given to the use of biological monitoring as a tool to identify, monitor and control chemical exposures and for the risk assessment and management of occupational and environmental chemicals, particularly from new technologies, including metals, solvents, pesticides and nanomaterials.

Contact Information

Address: Via G. Quagliariello 27, 80131 Napoli

Tel: +39 081.19578490

Fax: +39 081.19578071

E-mail: info@centercongressi.com

Website: <http://www.centercongressi.com/isbm10>

For more information please click here.

11-13 October 2017 - Antigua Guatemala, Guatemala

XV Latin American Congress of Occupational Health -ALSO- 2017

Organized by: Association of Occupational Health of Guatemala and Latin American Association of Occupational Health

Sponsored by: Association of Occupational Health of Guatemala -ASOMET-

Supported by: Latin American Association of Occupational Health. -ALSO-

Co-sponsored by ICOH SC: Women Health and Work

Topics: This grand event will be held from 11 to 13 October 2017

in the City of Antigua Guatemala. Turning Guatemala into the Latin American headquarters for Occupational Health and Safety. This event will focus on the best professionals in Latin America and the world, in occupational health and safety. Our objective is to provide Latin American professionals with the main advances in Occupational Health and Safety, which will allow them to establish excellent quality services, with a wide coverage, to benefit a greater number of workers. Where they will have the opportunity to know strategies to improve the quality in the services of Occupational Health, as well as:

A) Identify progress in prevention, diagnosis and treatment of diseases and accidents of occupational origin.

B) They will know strategies to the vanguard world in subjects of Occupational Safety.

C) Make links and networks at the national, regional and global levels that may be useful for their field of occupational health and safety.

D) Acquire knowledge for the development of research at national and Latin American level. This will enable all professionals to know and implement strategies in their countries and workplac-

es, which will allow them to have high quality Occupational Health and Safety services in compliance with national and international standards with the primary purpose of protecting and protecting the Workers' lives, thus increasing productivity in the goods and services provided by industries. The congress will be organized by ASOMET, founded on September 11, 1998, having 18 years of promoting Occupational Health and Safety in Guatemala; Through continuous medical education. By assembling a range of professionals for purposes of Occupational Health and Safety.

Contact Information

Address: 11 CALLE 069 ZONA 9 Guatemala city

Tel: 502-3033-5056

E-mail: info@asomet.org

Website: <http://www.congreso.alsoweb.net>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ & Χρήσιμες διασυνδέσεις

Συντήρηση Υποσταθμών Μέσης Τάσης

Επιμέλεια: Φανή Θωμαδάκη

Ενδεικτική βιβλιογραφία και χρήσιμες διασυνδέσεις για την προσωρινή απασχόληση.

Annual ups service http://www.ups-maintenance.co.uk/9/Annual_UPS_Service/
Cleaning of medium-voltage systems by suction, Peter Hasse, Walter Kathrein, Heiner Kehne, Special Publication No. 40/E, Based on an article from EVU-Betriebspraxis Issue 12/96, revised version 10/98
https://www.dehn-international.com/sites/default/files/uploads/dehn/pdf/Kataloge/Englisch/DruckschriftenEN/Safety%20Equipment/Articles/Sd_40_e_Ceaning_medium-voltage.pdf

Electrical switchgear safety. A guide for owners and users, HSE, 2013
<http://www.hse.gov.uk/pubns/indg372.pdf>

Maintenance for UPS systems, Electrical Engineering Portal
<http://electrical-engineering-portal.com/maintenance-for-ups-systems>

Medium Voltage Electrical Safety Program, UNC Charlotte, Environmental health and safety department, 2009

http://safety.uncc.edu/sites/safety.uncc.edu/files/media/docs/Medium_Voltage_Electrical_Safety_Program.pdf

Play it Safe with Medium Voltage Equipment Installations, Didier Fulchiron

<http://blog.schneider-electric.com/energy-management-energy-efficiency/2016/03/28/play-safe-mv-equipment-installations/>

Preventive maintenance for UPS systems

<http://www.tru-power.com/pdf/trupower-Preventive-Maintenance-UPS-systems-Program.pdf>

Seven Tips for UPS Maintenance, Jeff Clark, The data Center Journal, Sept.2013

<http://www.datacenterjournal.com/tips-ups-maintenance/>

UPS Battery Maintenance 101, Robert Sember, Electrical Construction & Maintenance, 2010

<http://ecmweb.com/ops-amp-maintenance/ups-battery-maintenance-101>

UPS Maintenance strategies / James Piper, 2012

<http://www.facilitiesnet.com/powercommunication/article/UPS-Maintenance-Checklist-Facility->

[Management-Power-Communication-Feature--9401](#)

Μελέτη υποσταθμού μέσης τάσης 20/0,4 KV / Μαρία Μανέτα, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών, 2009

(Διπλωματική εργασία)

<http://nemertes.lis.upatras.gr/jspui/bitstream/10889/2559/1/%ce%94%ce%b9%cf%80%ce%bb%cf%89%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae%20-%20%ce%9c%ce%b5%ce%bb%ce%ad%cf%84%ce%b7%20%ce%a5%ce%a3%20%ce%9c%ce%a4%20%20kv.pdf>

Οδηγίες συντήρησης υποσταθμών μέσης τάσης 20 KV
<https://oaedhlectrologoi.blogspot.gr/2016/09/20kv.html>

Συντήρηση υποσταθμού μέσης τάσης / Ι.Χ. Μερζιώτης, ΑΤΕΙ Πειραιά, Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών, Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών Τ.Ε., 2014 (Διπλωματική εργασία)

http://oceanis.lib.teipir.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/2119/hlg_201400879.pdf?sequence=1

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Επιμέλεια: Σπύρος Δοντάς

Occupational safety and health in 2040: Four scenarios

Συγγραφείς: Aída Ponce del Castillo, European Trade Union Institute (ETUI), Brussels και Sascha Meinert, Institute for Prospective Analyses (IPA), Berlin

Εκδότης: European Trade Union Institute, Bd du Roi Albert II, 5, 1210 Brussels

Σελίδες: 82

Έκδοση: 2017

Πώς θα μπορούσε να είναι το τοπίο στην επαγγελματική ασφάλεια και υγεία το έτος 2040; Σ' αυτό το ελκυστικό αλλά και δύσκολο ερώτημα επιχειρούν να δώσουν μian απάντηση δύο ερευνητές, μία από το Ινστιτούτο των Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ETUI) και ένας από το Ινστιτούτο για την Ανάλυση Μελλοντικών Τάσεων (IPA). Οι συγγραφείς, μέσα από τις επαφές τους με ευρωπαίους

ειδικούς στον τομέα της ΥΑΕ, μεταξύ άλλων και της **καθ Θεώνης Κουκουλάκη** από το **ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.**, αναπτύσσουν τέσσερα σενάρια, βασισμένα σε τέσσερις τάσεις ή προσεγγίσεις των ευρωπαϊκών κοινωνιών που θα μπορούσαν να επικρατήσουν τα επόμενα χρόνια: επιγραμματικά, η μία επικεντρώνει στην ευημερία (wellbeing), η δεύτερη στην αυτοδυναμία (self-reliance), η τρίτη στην παραγωγικότητα (productivity) και η τέταρτη στην προστασία (protection). Οι διαφορετικές αξίες, οι πολιτικοί παίκτες, οι οικονομικοί πόροι και τα διλήμματα ή οι συγκρούσεις στην περίπτωση προώθησης του κάθε σενναρίου αναλύονται με ενάργεια. Το ανάγνωσμα λειτουργεί και ως κείμενο κοινωνικοπολιτικής φαντασίας που ωστόσο το διακατέχει η έγνοια αφενός η συμμετοχή των εργαζομένων στα θέματα ΥΑΕ να παραμείνει ενεργή, αφετέρου τα θέματα αυτά να μην περάσουν στο περιθώριο της ευρύτερης πολιτικής.

Το πλήρες κείμενο του οδηγού στα Αγγλικά: <https://www.etui.org/Publications2/Guides/Occupational-safety-and-health-in-2040-Four-scenarios>

Εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιούνται από τα Κ.Ε.Κ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Το Κ.Ε.Κ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., στο πλαίσιο των καταστατικών του αρχών, διενεργεί σεμινάρια κατάρτισης **εργοδοτών, εργαζομένων και ελεύθερων επαγγελματιών**, στοχεύοντας στην επιμόρφωση και την υποκίνησή τους στην εφαρμογή κανόνων και καλών πρακτικών Επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας (Υ&Α). Τα σεμινάρια επαναλαμβάνονται, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, σε όλα τα παραρτήματα του Κ.Ε.Κ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Ενδεικτικοί τύποι σεμιναρίων είναι οι ακόλουθοι:

- **Ενδοεπιχειρησιακά Σεμινάρια.** Η διάρκειά τους ποικίλει. Καθορίζεται από τις προτεραιότητες και τα θεματικά πεδία, στα οποία η κάθε επιχείρηση επιθυμεί να δώσει βαρύτητα. Το βασικό πακέτο ενδοεπιχειρησιακού προγράμματος είναι 4ωρης διάρκειας και περιλαμβάνει τα εξής αντικείμενα: γενικά θέματα Υ&Α, πυροπροστασία, ηλεκτρικός κίνδυνος, εργονομία-μυοσκελετικές παθήσεις.

Το πρόγραμμα αυτό είναι μεταβλητό και μπορεί να προσαρμοστεί στις ανάγκες της επιχείρησης, καλύπτοντας ποικίλα θεματικά πεδία. Κατόπιν αιτήματος από την επιχείρηση και σχετικής συνεννόησης, **παρέχεται και υπηρεσία επί τόπου επίσκεψης κλιμακίου εμπειρογνομένων του Ινστιτούτου**, οι οποίοι παρατηρούν το χώρο εργασίας, εντοπίζουν τις ανάγκες εκπαίδευσης και συλλέγουν υλικό, προκειμένου η εκπαίδευση να είναι το δυνατόν προσαρμοσμένη στις ανάγκες και την καθημερινότητα της επιχείρησης.

- **Τεχνικών Ασφάλειας αποφοίτων ΑΕΙ¹ διάρκειας 100 ωρών** με τίτλο «**Υγιεινή & Ασφάλεια - Πρόληψη Ατυχημάτων**». Απευθύνεται σε στελέχη επιχειρήσεων και ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι στοχεύουν στην ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας σε **Βιομηχανίες**. Το περιεχόμενο του προγράμματος καλύπτει τις απαιτήσεις του Ν. 3144/03, εγκρίνεται από το Συμβούλιο Υ&Α της Εργασίας (Σ.Υ.Α.Ε.) του Υπουργείου Εργασίας, ενώ με το πέρας του, **χορηγείται βεβαίωση παρακολούθησης, που αποτελεί αποδεικτικό για μείωση της απαιτούμενης προϋπηρεσίας για ανάληψη των καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας, για μεν τους αποφοίτους Πανεπιστημίων από δύο (2) σε ένα (1) έτος, για δε τους αποφοίτους ΤΕΙ από πέντε (5) σε δύο (2) έτη από κτήσεως του βασικού τίτλου σπουδών (πτυχίου).**

- **Τεχνικών Ασφάλειας αποφοίτων ΑΕΙ¹ διάρκειας 100 ωρών** με τίτλο «**Υγιεινή & Ασφάλεια - Πρόληψη Ατυχημάτων στα Τεχνικά Έργα**». Απευθύνεται σε στελέχη τεχνικών εταιρειών και ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι στοχεύουν στην ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας σε **Τεχνικά Έργα**. Για τα συγκεκριμένα σεμινάρια ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις, ενώ χορηγούνται ίδιου τύπου βεβαιώσεις παρακολούθησης με τα σεμινάρια Βιομηχανίας.

- **Εργοδοτών επιχειρήσεων Β' και Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας διάρκειας 35 και 10 ωρών** αντίστοιχα, με θέμα «**Ο Εργοδότης ως Τεχνικός Ασφάλειας**». Στόχος του προγράμματος είναι η επιμόρφωση εργοδοτών μικρών επιχειρήσεων (< από 50 εργαζόμενους) στην ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας στις επιχειρήσεις που διατηρούν. Τα σεμινάρια εγκρίνονται, ως προς το περιεχόμενο και τις προϋποθέσεις υλοποίησης από το Σ.Υ.Α.Ε., **ενώ χορηγείται βεβαίωση παρακολούθησης, που αποτελεί αποδεικτικό προσόντων για ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας.**

- **Σεμινάρια Επιτροπών Υ&Α της Εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε.), διάρκειας 20 ωρών**, με τίτλο «**Υ&Α της Εργασίας - Ο ρόλος των Ε.Υ.Α.Ε.**». Τα σεμινάρια αφορούν μέλη εκλεγμένων Επιτροπών Υ&Α επιχειρήσεων και σκοπό έχουν την ενημέρωσή τους για θέματα Υ&Α της Εργασίας, ώστε να τους καταστήσει ικανούς αργωγούς της επιχείρησης και του Τεχνικού Ασφάλειας, στην εφαρμογή κανόνων που προάγουν την ασφάλεια και την υγεία στους εργασιακούς χώρους.

- **Επιμορφωτικά σεμινάρια σε θέματα επαγγελματικής υγείας, διάρκειας 20 ή 30 ωρών**, με τίτλο «**Επαγγελματική Υγεία**». Απευθύνονται σε ιατρούς όλων των ειδικοτήτων και σκοπό έχουν την ενημέρωσή τους για το θεσμό του Ιατρού Εργασίας και τα ζητήματα Υγιεινής & Υγείας της Εργασίας.

- **Εξειδικευμένα μικρής διάρκειας (10 ωρών)**. Στοχεύουν στην εκπαίδευση των ενδιαφερομένων σε συγκεκριμένα προεπιλεγμένα θεματικά πεδία. Τα σεμινάρια εκτελούνται σε ολιγομελή τμήματα που δεν ξεπερνούν τους 15 εκπαιδευόμενους. Ενδεικτικοί τύποι εξειδικευμένων σεμιναρίων μικρής διάρκειας είναι οι ακόλουθοι:

- «**Χρήση Ανυψωτικών Μηχανημάτων-Περονοφόρα**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: νομοθεσία, έλεγχοι ανυψωτικών μηχανημάτων, περονοφόρα, χειρισμός και ασφάλεια περονοφόρων κ.λπ.).

- «**Πρώτες Βοήθειες**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: βασική υποστήριξη ζωής, αυτόματη εξωτερική απινίδωση, κατάγματα, τραυματισμοί κεφαλής κ.λπ.).

- «**Εργονομία**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, μέθοδοι εκτίμησης κινδύνων, εργονομικοί παράγοντες κ.λπ.).

- «**Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: μεθοδολογία εκτίμησης κινδύνων, λίστες ελέγχου, διακρίβωση κινδύνων Υ&Α - ποσοτικός προσδιορισμός, σχεδιασμός παρεμβάσεων-λήψη μέτρων κ.λπ.).

- «**ΣΑΥ - ΦΑΥ**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: μεθοδολογία σύνταξης ΣΑΥ-ΦΑΥ, υποχρεώσεις παραγόντων τεχνικού έργου, προετοιμασία εργοταξίου, μέτρα προστασίας ανά φάση του έργου κ.λπ.).

1. Σύμφωνα με το ν.2916/2001, τα ελλήνικά Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) χαρακτηρίζονται ως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)

Πληροφορίες για συμμετοχή στα σεμινάρια στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου
<http://www.elinyae.gr> και στις κατά τόπους γραμματείες των Κ.Ε.Κ.

ΑΘΗΝΑ: Λιοσίων 143 και Θεμισίου 6, Πλατεία Αττικής, Τηλ.: 210 8200136, 210 8200111, 210 8200139, φαξ: 210 8200103

ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: 26ης Οκτωβρίου 90, Περιοχή Σφαγεία, Porto Center, Γ1 κτήριο, 1ος όροφος. Τηλ.: 2310 501020, 2310 501033, φαξ: 2310 501055

ΙΩΑΝΝΙΝΑ: Καπιδάκη 7, Τηλ.: 26510 83290, φαξ: 26510 83294

ΤΡΙΠΟΛΗ: Γρ. Λαμπράκη και Σπηλιωτοπούλου 1, Πλ. Κολλοκοτρώνη, Τηλ.: 2710 221100, φαξ: 2710 221122

ΒΟΛΟΣ: Αθλαμάνας 33 και Κωλέτη, Τηλ.: 24210 91670, φαξ: 24210 91671

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Πανελλήνιο Συνέδριο για την
Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία:
Προοπτικές και προκλήσεις σε ένα
μεταβαλλόμενο περιβάλλον εργασίας

SAVE THE DATE

27 - 28 Νοεμβρίου 2017
Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

<http://www.elinyae.gr>